

Nézőpont Intézet

Magyar-német barométer 2017 és 2021 között

Hogyan vélekednek egymásról a magyarok és a németek
2017 és 2021 közötti közvélemény-kutatások alapján

2021.12.27.

Vezetői összefoglaló

A 2017 és 2021 között időszakban minden évben folytattunk adatfelvételt Németországban és Magyarországon, adott időszakban azonos kérdéseket feltéve a két országban. A következőkben áttekintést nyújtunk az elmúlt időszak eredményeiről, ezt megelőzően pedig a legfontosabb megállapításokat ismertetjük.

A másik országról alkotott vélemények tekintetében öt év eredményei álltak rendelkezésre; az ötből négy évben a magyarok jobb véleménnyel voltak a németekről, mint a németek a magyarokról. 2021-ben a magyarok kétharmada, a németek több mint fele volt jó véleménnyel a másik országról. Általánosságban a férfiak, a fiatalok és a nagyobb települések lakóinak véleménye jobb az átlagnál.

A két ország közötti kapcsolatot a magyarok többsége (50 százalék fölött) minden évben jónak tartotta, míg a németek esetében 2019 és 2021 között 42-ről 31 százalékra csökkent azok aránya, akik jónak ítélték Magyarország és Németország kapcsolatát. A német eredmények az elmúlt három évben a Magyarországról való vélekedés és a kapcsolatok megítélése esetében is enyhén csökkenő tendenciát mutatnak.

Magyarországi válaszadók körében némileg magasabb (75 százalék) azok aránya, akik a meglévő kapcsolatokat tovább mélyítenék, mint Németországban (67 és 60 százalék).

2017-ben minden negyedik magyar szerint jók a német-magyar politikai kapcsolatok, ugyanakkor a németeknek csupán a negyede (26 százalék) vélekedett így. Az ilyen jellegű kapcsolatok további mélyítését 2017-ben inkább a magyar válaszadók (41 százalék), 2019-ben pedig inkább a németek (57 százalék) tartották szükségesnek. Gazdasági kapcsolatok tekintetében eltérő a két nemzet lakosainak véleménye, Magyarországon nagy többség (61 százalék) szerint jók, hasonlóképpen a németeknek csak a harmada válaszolt.

A migrációs politika megítélése sarkalatos pont. Általánosságban a magyarok többsége egyetért a saját országa által folytatott politikával, Németországban azonban megosztja a lakosságot a kérdés, nem jelenthető ki egyértelmű támogatottság vagy elutasítás. A magyarok döntő többsége elutasítja a német kormány bevándorlási

politikáját, ezzel szemben 2021-ben már minden negyedik német támogatja a magyar válságkezelést.

Bizonyos, konkrét állításokkal való egyetértés vizsgálatakor szintén kirajzolódtak németek és magyarok egymásról alkotott képének eltérései. Összességében elmondható, hogy a magyarok szerint Németországban érvényesülnek az állampolgári jogok, míg a németek szerint ez nem igazán mondható el Magyarországról. Hasonlóképpen inkább pozitívan nyilatkoztak a magyarok a németországi befektetések megtérülése kapcsán, míg a németek sokkal kisebb arányban gondolják úgy, hogy országuk számára mindezek megtérülnek. Nemzeti és etnikai kisebbségek jogai, valamint a média kormánykritikája kapcsán szintén eltérő a magyarok és németek attitűdje, előbbiek szerint a kisebbségek jogai érvényesülnek, és a média kritizálhatja a kormányt; míg a németek úgy érzik, ez sokkal kevésbé igaz Magyarországra.

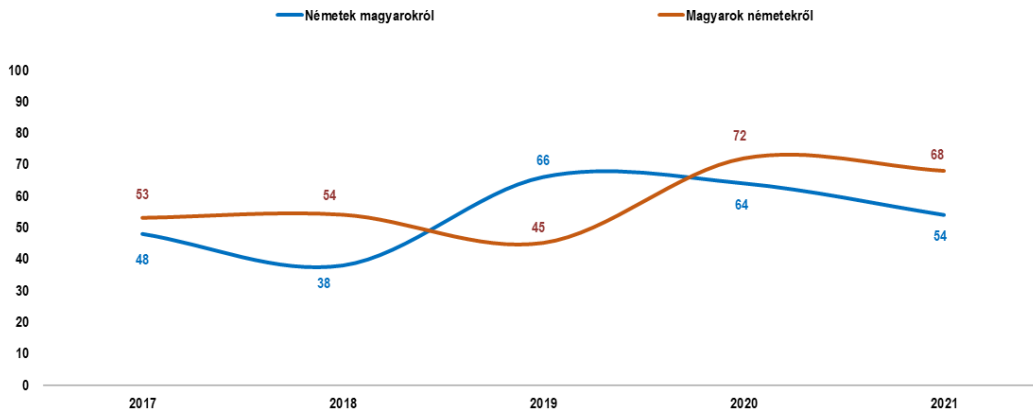
Egy másik kérdéscsoport is segített megvilágítani a két ország lakosainak egymáshoz való viszonyát, mely alapján kijelenthető, hogy még ha nem is értenek feltétlenül egyet azzal, amilyen irányba tart a másik ország bizonyos kérdések tekintetében, az attitűdök eltérése ellenére kölcsönösen pozitívan viszonyulnak egymáshoz magyarok és németek, amennyiben bizonyos szerepekben való elfogadásra kérdeztünk rá. A vizsgált öt szerep közül mindkét országban legalább 70 százalék elfogadná a másikat, a két ország között általánosságban nincs különbség e tekintetben – magyarok és németek egymáshoz való hozzáállása e tekintetben azonos, kölcsönösen pozitív.

Másik országról alkotott vélemény

„Kérdés: Önnek inkább pozitív, vagy inkább negatív véleménye van az alábbi országokról?”

JÓ VÉLEMÉNYEKA MÁSIK ORSZÁGRÓL

KÉREM MONDJA MEG, HOGY ÖNNEK INKÁBB POZITÍV, VAGY INKÁBB NEGATÍV VÉLEMÉNYE VAN NÉMETORSZÁGRÓL / MAGYARORSZÁGRÓL!

Az egyes országok – Magyarország és Németország – lakosainak véleménye a másik országról hullámzó trendet követ a vizsgált időszakban ([1-4. ábra](#)).

Míg 2017-ben és 2018-ban a pozitívan vélekedő magyarok aránya megegyezik (53 és 54 százalék), a német válaszadók esetében 2017-ről 2018-ra tíz százalékpontos csökkenés figyelhető meg, ekkor a megkérdezett németeknek 38 százaléka válaszolt úgy, hogy pozitívan vélekedik Magyarországról. 2019-ben fordulat következett be, a vizsgált időszakban ez volt az egyetlen év, amikor több német nyilatkozott pozitívan Magyarországról, mint magyar Németországról. Mindez nagyobb mértékben tudható be annak, hogy közel harminc százalékponttal növekedett a pozitív vélekedésű németek aránya az előző évhez képest (38-ról 66 százalékra); emellett a Németországról hasonló választ adó magyarok aránya 54-ről 45 százalékra csökkent. 2019-ről 2020-ra a magyar eredményekben figyelhető meg nagy mértékű növekedés, 45-ről 72 százalékra nőtt a pozitívan vélekedő magyarok aránya, a német eredményekben kis mértékű csökkenés történt, ami mindkét ország esetében folytatódott 2021-re. Összességében 2021-re végeredményben mindkét országban nőtt a pozitívan vélekedők aránya a 2017-es eredményekhez képest.

Egyes demográfiai csoportok esetében országonként eltérő, de minden vizsgált évben visszatérő trendeket figyelhetünk meg. A magyar férfiak között minden esetben az átlagnál magasabb volt a pozitívan vélekedők aránya, a nők között alacsonyabb, ami azonban szembetűnő, az a két nem közötti eltérés mértéke, számszerűleg 7-14 százalék a vizsgált időszakban. A németországi eredmények esetében az eltérés maximum hét százalékpont.

Eltérő tendenciát mutat a két országban az életkori csoportok szerinti elégedettség, Magyarországon az életkor növekedésével egyértelműen csökken a pozitív vélemények aránya. A fiatal (18-39 éves) és az idős (60 év feletti) korosztály közötti eltérés 13 és 21 százalék közötti. A fiatalok között tehát átlagon felüli, az idősek esetében átlagon aluli a Németországról pozitívan nyilatkozók aránya. A németországi korcsoportok esetében jelentősen kisebb eltérések figyelhetők meg (maximum 8 százalék a két szélső korcsoport között), az egyes csoportok csupán néhány százalékponttal térnek el az átlagtól, az egyes évek eredményei pedig nem mutatnak egyértelmű trendet, szemben a magyar adatokkal.

Településtípusok szerint Magyarországon a négy év esetében a budapestiek vélekedtek leginkább pozitívan Németországról, a városokban és a községekben némileg kevesebb a pozitív válaszok aránya, tehát a településméret csökkenésével együtt romlik a vélekedés is. Németországban 2017 kivételével az összes vizsgált évben a kelet-németországiak között nagyjából 10 százalékponttal magasabb volt a pozitívan vélekedők aránya, mint az országos átlag.

A 2017-es évben az iménti, visszatérő kérdés („*Önnek inkább pozitív, vagy inkább negatív véleménye van az alábbi országokról?*”) mellett egy igen hasonló, pontosabb kérdést is vizsgált a kutatás: „*Mindent egybevetve Önnek inkább jó vagy inkább rossz véleménye van a mai Németországról / Magyarországról?*”. A szöveg megváltoztatása, azaz amennyiben nem általánosságban, hanem az adott ország jelen állapotában való értékelésre vonatkozik a kérdés, eltérő eredményeket hozott ([5. ábra](#)). A magyar adatok esetében a változás összességében minimális, demográfiai csoportok esetében is maximum nyolc százalékpont; a német eredmények azonban drasztikus csökkenést mutatnak minden vizsgált csoport esetében (14 és 24 százalék). Az eredmények alapján kijelenthető tehát, hogy a németek és magyarok a 2017-es évben közel ugyanakkora arányban (48 és 53 százalék) vélekedtek pozitívan

a másik országáról, azonban ha azt kérdezzük, mi a véleményük jelen pillanatban a másik országról, a német válaszadók attitűdje jelentősen megváltozik negatív irányba.

A két ország közötti kapcsolatok (általánosságban)

Kérdés: „Ön szerint jelenleg hogyan jellemezhetőek a német-magyar kapcsolatok?”

A két ország közötti kapcsolatokra vonatkozó kérdés eredményeiben a teljes népességben belül nem figyelhetők meg kiugró eltérések az egyes kutatási időpontok között ([6-8. ábra](#)). Mind a három vizsgált évben a magyar válaszadók többsége szerint jók a kapcsolatok a két ország között 2019-ben 53 százalék szerint, 2020-ra ez hét százalékpontot nőtt (60 százalékra), majd 2021-re nyolc százalékpontot csökkent (52 százalékra), visszatérve a 2019-es eredményhez.

2019-ben a németek 42 százalék-a szerint jók a kölcsönös kapcsolatok, a három év során azonban egyértelmű csökkenés figyelhető meg, melynek első lépésében kilenc (33 százalékra), majd további két százalékpontot (31 százalékra) zsugorodott azon németek aránya, akik szerint jók a két ország kapcsolatai. 2021-ben a németeknek közel harmada (31 százalék), a magyaroknak nagyjából fele (52 százalék) tartja pozitívnak a kapcsolatokat.

A 2019-es évtől összehasonlítva a két ország közti kapcsolatok trendjének alakulását a másik országáról való vélekedés kérdésének eredményeivel, hasonló tendenciát látunk. A magyar adatok évenkénti hullámozása, illetve a német eredmények lassú csökkenése egyaránt jellemző mindkét vizsgált területre.

A magyar eredmények esetében az egyes demográfiai csoportokat vizsgálva mind a három évben a férfiak között átlagon felüli (61, 67, és 57 százalék) a kapcsolatokat pozitívan értékelők aránya, azonban életkori csoportok szerint nem látható olyan egyértelmű trend, amely minden év eredményeire igaz volna. Magyar településtípusok szerint nem figyelhető meg egyértelmű trend. Németországban a korábban említettekkel szemben a férfiak és nők között nincs eltérés, mindkét csoportban átlagos vagy ahhoz közelít a kapcsolatokat jónak tartók aránya, ugyanakkor mindhárom vizsgált évben egyértelműen kijelenthető, hogy a fiatal korosztályban (18-39 éves) átlagon felüli, középkorúak (49-59 éves) esetében átlagtól alig eltérő, az idős korosztályban (60 év felettiek) pedig átlagon aluli a két ország kapcsolatait jónak ítélik

hányada. Nyugat-Németországban mindhárom évben átlagos, Kelet-Németországban némileg (3 és 7 százalék között) nagyobb a jó kapcsolatot feltételezők aránya. Mindezek mellett szembetűnő a másik ország megítélésének hatása a kapcsolatok megítélésére; Németországon nagyjából négyszer magasabb a kapcsolatokat pozitívnak gondolók aránya azok között, akik Magyarországról jó véleménnyel vannak, mint azok között, akik rossz véleménnyel (2021-ben 43 és 10 százalék). Magyarországon a különbség nagyjából kétszeres (2021-ben 61 és 35 százalék), 2017-ben pedig még kisebb (64 és 49 százalék).

A két ország közötti kapcsolatok további mélyítése

Kérdés: „Ön szerint a német-magyar kapcsolatok további mélyítése Németország / Magyarország szempontjából inkább hasznos lenne vagy inkább nem lenne hasznos?”

A két ország közötti kapcsolatokra vonatkozó kérdést kiegészítendő, a 2020-as és 2021-es kutatás alkalmával a kapcsolatok további mélyítésének, az adott ország szempontjából való hasznosságára is kitértünk ([9-10. ábra](#)). Magyarországon mindkét évben egyaránt a válaszadók háromnegyede (75 százalék) vélte úgy, hogy saját országa szempontjából hasznos volna a Németországgal való kapcsolatok mélyítése. Németországban némileg kevesebben, 2020-ban 67 százaléknyan, 2021-ben 60 százaléknyan vélekedtek így a magyarországi kapcsolatok mélyítéséről országuk tekintetében.

Egyes demográfiai csoportok tekintetében mindkét országban a férfiak nagyobb arányban szeretnék szorosabb együttműködést; a nők és férfiak közötti eltérés Magyarországon nagyjából 10 százalékpont mindkét évben, Németországban ennek hozzávetőlegesen a fele, 5 százalékpont. Életkori csoportok szerint nem jelenthető ki egyértelműen tendencia, a 2020-as évben egyik országban sem tértek el számottevően az eredmények; a következő évben mindkét ország fiataljai (18-39 éves) az átlagnál inkább szorosabb kapcsolatokat szorgalmaznak, az idősebb korosztályok átlag alatt válaszoltak így – ugyanakkor az eltérés nem kiemelkedően nagy. A 2021-es évben Magyarországon minél nagyobb településen él a válaszadó, annál valószínűbb, hogy mélyítené a kapcsolatokat. Németország esetében a kelet-németországiak néhány százalékponttal nagyobb arányban híveik a kapcsolatok szorosabbra fűzésének.

Összevetve az elmúlt két évben a kapcsolatok megítélését és azok további mélyítésének igényét, a németországi eredmények esetében szembeűnő, hogy csupán a lakosság harmada (33 és 31 százalék) szerint pozitívak a két ország közti kapcsolatok, ugyanakkor kétszer ennyien (67 és 60 százalék) válaszolták azt, hogy azok további mélyítése hasznos volna. Magyarországon nagyobb számban ítélték jónak a kapcsolatokat (60 és 52 százalék), és mindkét vizsgált évben pontosan 75 százalék szerint volna hasznos a szorosabb együttműködés. A két-két eredmény közötti különbség jóval kisebb, mint Németországban. Némi óvatossággal feltehető a kérdés, hogy vajon a német válaszok mögött egy elégtelenebb kapcsolat áll, aminek a hátrányait enyhítendő, azokat előnnyé kovácsoló együttműködési igény rajzolódik ki, míg a magyar eredmények esetlegesen a meglévő előnyök fenntartására, azok további növelésére mutatnak rá.

Politikai kapcsolatok a két ország között és azok alakítása a jövőben

Kérdés: „Mi a véleménye a jelenlegi német-magyar politikai kapcsolatokról?”

Kérdés: „Ön szerint inkább szorosabbra kellene fűzni, vagy inkább lazítani kellene az Ön országa és az adott ország közötti politikai kapcsolatokat? Azt is mondja meg, ha Ön szerint nem kellene változtatni a jelenlegi helyzeten!”

A politikai kapcsolatok további mélyítésének kérdésével szorosan összekapcsolódik a politikai kapcsolatok megítélése, amely kapcsán 2017-ből rendelkezünk adatokkal ([11. ábra](#)). A magyarok pontosan 40 százaléka szerint jók a két ország közötti kapcsolatok. Németországban jóval kevésbé tartják pozitívnak a kapcsolatot Magyarországgal, mindössze a válaszadók negyede (26 százalék) tartotta jónak, többségük szerint (57 százalék) inkább rossz a politikai viszony.

Az egyes demográfiai csoportok esetében a magyar férfiak közül az átlagnál némileg többen tartják jónak a kapcsolatokat. 14 százalékponttal több férfi vélekedett így, mint nő, ugyanakkor érdemes azt is megjegyezni, hogy a nők között több mint kétszeres azok aránya, akik nem tudják vagy nem akarják megítélni a politikai viszonyokat. Életkori csoportok szerint az eredmények 2017-ben szinte megegyeznek, egyedül a válaszolni nem tudó vagy nem akarók aránya nő enyhén az életkor előrehaladtával. Németország esetében mindkét demográfiai csoporton belül átlagosnak tekinthető a

válaszok megoszlása, továbbá a kérdésre választ nem adók arányában a két nem között jóval kisebb az eltérés (5 százalékpont), a korcsoportok tekintetében elhanyagolható a különbség.

A kapcsolatok jelen állásának megítélésén túl további támpontokkal szolgálnak az arra a kérdésre adott válaszok, hogy szükséges volna-e a politikai kapcsolatokat szorosabbra fűzni a két ország között ([12-13. ábra](#)).

2017-ben a magyar válaszadók negyede (41 százalék) fűzné szorosabbra a politikai kapcsolatokat, 19 százaléka lazítana azokon, 28 százalék szerint a jelen állapot megfelelő, nem kell változtatni. Két évvel később, 2019-ben hasonló arányban (42 százalék) válaszoltak így, a lazítást szorgalmazó válaszok aránya megfeleződött (9 százalék), szintén 28 százalék szerint nem kell változtatni, tehát közel tíz százalékpontot nöött 2019-re a válaszolni nem tudó vagy nem akarók aránya.

2017-ben a magyaroknál némileg kevesebb német (35 százalék) fűzné szorosabbra a politikai kapcsolatokat, ennél lényegesebb azonban a lazítást szorgalmazók aránya (31 százalék), ami több, mint tíz százalékponttal magasabb a hasonló vélekedésű magyarok arányánál. Két évvel később azonban, 2019-ben már a németek többsége (57 százalék) a szorosabb politikai kapcsolatok mellett foglalt állást, a lazítani akarók tábora pedig harmadára zsugorodott (11 százalék). 2019-ben egyértelműen más-más attitűddel rendelkeznek a korcsoportok; a fiatalok (18-39 éves) jóval átlag alatt (44 százalék), a középkorúak (40-59 éves) átlagos (57 százalék), az idősek (60 év feletti) átlag fölötti (67 százalék) mértékben szeretnék a kapcsolatok mélyítését. Az eredmények alapján úgy tűnik, hogy 2017-ben inkább a magyarok, míg 2019-ben inkább a németek pártolták a politikai kapcsolatok mélyítését.

Gazdasági kapcsolatok a két ország között és azok alakítása a jövőben

Kérdés: „Mi a véleménye a jelenlegi német-magyar gazdasági kapcsolatokról?”

Kérdés: „Ön szerint inkább szorosabbra kellene fűzni, vagy inkább lazítani kellene az Ön országa és az adott ország közötti gazdasági kapcsolatokat? Azt is mondja meg, ha Ön szerint nem kellene változtatni a jelenlegi helyzeten!”

A politikai kapcsolatok mellett szintén lényeges szempont a két ország közötti gazdasági együttműködésről alkotott vélemény ([14. ábra](#)).

A magyar válaszadók megítélése szerint a két ország gazdasági kapcsolatai jobbak, mint a politikai kapcsolatok, 2017-ben a válaszadók nagy többsége (61 százalék) pozitívnak ítélte azokat, s igen alacsony azok aránya, akik rossznak tartják a gazdasági viszonyt (9 százalék). A megkérdezettek negyede nem akart vagy nem tudott válaszolni erre a kérdésre.

A 2017-es év német adatai alapján kijelenthető, hogy markánsan eltér a két ország lakosainak vélekedése a gazdasági viszonyok kapcsán. A németek csupán egyharmada szerint jó a gazdasági kapcsolat a két ország között, közel 45 százalékuk szerint rossz.

Demográfiai csoportokat tekintve a magyar férfiak között átlagon felül találhatóak a jó véleménnyel lévők, minden hetedik (73 százalék) férfi szerint jók a kapcsolatok, de érdemes megjegyezni, hogy a nők jelentős része (37 százalék) nem tudott vagy nem akart véleményt nyilvánítani; ugyanakkor többségük (51 százalék) szerint mégis jók a kapcsolatok. A németországi férfiak és nők között egyaránt az átlagtól nem jelentős arányban képviseltetik magukat a különböző véleménnyel bírók; továbbá a válaszolni nem tudó, nem akaró német nők aránya mindössze öt százalékponttal magasabb, mint a férfiaké. Magyarországon a különbség nők és férfiak között ebben a kategóriában 25 százalékpont (12 százalék és 37 százalék). Településtípusok tekintetében Magyarországon a fővárosiak átlagon felül (72 százalék) tekintik jónak a kapcsolatokat, egyéb városok lakosai átlagos arányban (62 százalék), a községekben pedig átlag alatt (54 százalék). Érdemes azonban megjegyezni, hogy azok aránya, akik inkább rossznak vélik a gazdasági kapcsolatokat, szinte változatlan a három településtípus tekintetében, a jó vélekedések eltérő aránya tehát párosul azzal, hogy

a kisebb településen élők között nagyobb azok aránya is, akik nem tudnak vagy nem akarnak választ adni a kérdésre.

A gazdasági kapcsolatok alakítása tekintetében viszonylag stabil a magyar megkérdezettek véleménye 2017 és 2019 között ([15-16. ábra](#)). Mindkét évben és mindkét országban a többség szerint szorosabbra kéne fűzni azokat, a lazítást szorgalmazók aránya nagyjából egytized, egyötöd-egynegyed szerint pedig nem szükséges változtatni a jelenlegi helyzetet. A különböző demográfiai csoportok eltérő attitűdjei kapcsán ismét elmondható, hogy a férfiak között átlagon felüli azok aránya, akik tovább erősítenék a gazdasági viszonyokat, illetve minden esetben legalább kétszer több azon nők aránya, akik nem tudtak vagy nem akartak válaszolni a feltett kérdésre.

Németországban 2017-ben a lakosság harmada fűzné szorosabbra a viszonyokat, 2019-ben pedig már közel kétharmaduk, tehát a németek attitűdje megváltozott a két év során, míg a magyaroké változatlan maradt.

A németországi megkérdezettek attitűdjében a gazdasági viszonyok alakításának tekintetében szinte ugyan azt a tendenciát látjuk a 2017-es és 2019-es adatokban, mint a politikai viszonyok esetén. 2017-ben nagyjából egyharmad a szorosabb viszonyt várók aránya, közel 30-30 százaléknyan vannak azok, akik lazítást, vagy a jelenlegi viszonyok fenntartását szeretnék. Ez lényegesen eltér a 2017-es magyar eredményektől (59 százalék), csupán fele annyian mélyítenék a kapcsolatokat, és háromszor több német (29 százalék) lazítana azokon, mint magyar (9 százalék). A 2019-es eredmények alapján azonban jelentős fordulat következett be a német válaszadók véleményében, ugyanis minden hatodik (59 százalék) szorosabbra fűzné a gazdasági viszonyokat Magyarországgal, a lazább együttműködést akarók tábora pedig a két évvel ezelőtti eredmény harmadára (8 százalék) zsugorodott. 2019-ben tehát igen hasonló a két ország lakosainak attitűdje. A teljes népességben a 2019-es német és magyar eredmények legfeljebb 4 százalékponttal térnek el válaszlehetőségenként; demográfiai csoportokat összehasonlítva egyetlen kiugró különbség említhető: míg a magyar korcsoportokban 2019-ben átlagos a viszonyokat mélyítők aránya, a német fiatalok között átlagon aluli (47 százalék), középkorúak között átlagos (57 százalék), idősek között átlag feletti, azaz elmondható, hogy tízből hét (72 százalék) német időskorú szorosabbra fűzné nemzetét és Magyarország gazdasági viszonyait.

Az eddigi, gazdasági viszonyokkal, együttműködéssel kapcsolatos kérdésekben kiegészítő információval szolgálhat néhány eredmény arra vonatkozóan, hogy a megkérdezettek szerint az elmúlt tíz évben melyik ország profitált a német-magyar gazdasági kapcsolatokból ([17. ábra](#)).

2017-ben a magyarok nagyjából harmada (30 százalék) szerint inkább Németország a nyertese a gazdasági együttműködésnek, csupán 7 százalék szerint inkább Magyarország, s 38 százalék véli úgy, hogy mindkét nemzet profitált a gazdasági kapcsolatokból. Összességében tehát 45 százalék gondolja úgy, hogy Magyarország számára kifizetődő volt az elmúlt tíz évben fenntartania az együttműködést Németországgal.

A németországi vélekedés 2017-ben szinte megegyezik a magyar attitűddel, minden tizedik (11 százalék) német szerint saját országa, negyedük (27 százalék) szerint Magyarország, 38 százalék szerint mindkét nemzet számára előnyökkel járt a gazdasági együttműködés. Összességében tehát 49 százalék szerint vagy a saját országa, vagy mindkettő profitált. Ez hibahatáron belüli eltéréseket leszámítva nagyjából megegyezik a 2017-es magyarországi adatokkal, ahol hasonló arányban említették a saját országot vagy mindkettőt, illetve a másik országot.

A másik ország kormányának migrációs politikája

Kérdés: Ön inkább egyetért, vagy inkább nem ért egyet a magyar / német kormány migrációs politikájával?

A Magyarország és Németország közti viszonyok egyik sarkalatos kérdése a két ország kormányának alapjaiban eltérő migrációs politikája ([18-20. ábra](#)). A magyar vezetés politikájáról mindkét országból rendelkezésre állnak eredmények a 2017-es és 2019-es évekből, a német kormány migráció-kezeléséről 2019-ben mindkét ország lakosainak véleményét felmértük.

A magyar kormány migrációs politikájával mindkét vizsgált évben a válaszadók nagy része egyetértett, 2017 és 2019 között ugyan hét százalékpontot csökkent a kormány politikájának támogatottsága a teljes népességen belül (68-ról 61 százalékra), még így is minden hatodik magyar egyetért a migráció kezelésének irányával. Demográfiai csoportok tekintetében egyértelműen több férfi ért egyet, mint nő; a különböző korosztályok közül a középkorúak (40-59 évesek) között átlagon felüli a támogatók

aránya. Érdeemes megjegyezni, hogy az eddig bemutatott kérdések közül kiemelkedően alacsony a nem tudja / nem kíván válaszolni lehetőségek aránya a migrációval kapcsolatos attitűd vizsgálatokor, a két vizsgált évben a teljes népességen belül mindössze 6 és 9 százalék válaszolt így.

A német eredményekben 2017 és 2019 között határozottan látszik a magyar migrációs politikával kapcsolatos attitűd változása. 2017-ben a németek negyede (26 százalék) értett egyet azzal, s több mint felük (55 százalék) nem. 2019-re már minden negyedik megkérdezett (39 százalék) álláspontja egyezik a magyar kormányéval, az egyet nem értők aránya három százalékponttal magasabb (42 százalék). Amennyiben figyelmen kívül hagyjuk a válaszolni nem tudó, vagy nem kívánókat, akkor 2017-ben a németek egyharmada, 2019-ben pedig már a fele a magyar migrációkezelés mellett állt. A különböző demográfiai csoportok között nincs jelentős különbség, 2019-ben az egyetértők aránya enyhén csökkent az életkor előrehaladtával.

A magyar mellett természetesen a német migrációs politikával kapcsolatban is tehetünk néhány megállapítást, ha a 2019-es évben, mindkét ország lakosainak véleményét vesszük figyelembe. A magyarok vélekedése igen markáns a német migrációkezeléssel kapcsolatban, mindössze 15 százalék ért azzal egyet, minden hetedik magyar elutasítja (67 százalék). A németek megosztottak a saját kormányuk bevándorlási politikájával kapcsolatban, 46 százalék egyetért azzal, 44 százalék nem.

A 2019-es adatok alapján, illetve ismerve a két nemzet merőben eltérő hozzáállását, óvatos feltételezést tehetünk, miszerint a németek fele saját kormánya, nagyjából fele pedig inkább a magyar kormány által képviselt migrációkezelési irányt támogatja.

Két ország közötti kapcsolatok problémái

Kérdés: „Mennyire fontos problémák Ön szerint az alábbiak a német-magyar kapcsolatokban? Kérem, értékelje 1-től 5-ig terjedő skálán, ahol az 1 azt jelenti, hogy egyáltalán nem probléma, az 5 pedig azt, hogy súlyos probléma!”

Az elmúlt két évben három témát vizsgáltunk mindkét országban, az 1-től 5-ig terjedő eredmények feldolgozásakor azokat, akik 1 és 3 közötti választ adtak, a „Nem súlyos probléma” kategóriába soroltuk, míg azok, akik 4-est és 5-öst adtak válaszként, a „Súlyos probléma” csoportba kerültek.

A jogállamiság betartásának megítélése körüli konfliktus (21-22. ábra)

Mindkét évben országonként szinte változatlan eredményekről számolhatunk be. 2020-ban és 2021-ben a magyarok 42 százaléka szerint súlyos probléma a jogállamiság betartásának megítélése körüli konfliktus. Németországban 2020-ban 44 százalék tartotta problémásnak, 2021-ben 45 százalék. Tehát szinte hibahatáron belüli eltéréseket tapasztalhatunk mind az országok, mind a két vizsgált év eredményeinek összehasonlításakor. Amennyiben az életkori csoportok közti különbséget vizsgáljuk, négyből három esetben (2020, Magyarország kivételével) az életkor növekedésével nő azok aránya is, akik súlyos problémának tartják a jogállamiság körüli konfliktust.

Az Európai Unió helyes jövőjének eltérő megítélése Németországban és Magyarországon (23-24. ábra)

A jogállamisághoz hasonlóan ebben a kérdésben sem tapasztalható igen jelentős eltérés sem az egyes évek, sem a két ország között. 2020-ban Magyarországon 39 százalék szerint súlyos probléma, egy évvel később 40 százalék szerint, míg Németországban 44 százalék, majd 45 százalék azok aránya, akik az EU jövőjének eltérő megítélését súlyos problémának tartják. Szintén három esetben (2020, Magyarország kivételével) az életkor növekedésével együtt nő azok aránya, akik súlyos problémának tartják ezt a kérdést.

A migrációs válság helyes megoldásáról kialakult eltérő vélemények (25-26. ábra)

A harmadik kérdésben szintén inkább egyetértés uralkodik a magyar és német válaszadók között. 2020-ban a magyarok 55 százaléka szerint súlyos probléma, 2021-ben 54 százalék szerint; a németek előbb 52 százaléka, majd 50 százaléka válaszolta azt, hogy a migrációs helyzet megoldásában kialakult véleménykülönbség súlyos probléma a két ország közötti kapcsolatokban. Szintén megegyezik az életkori csoportok esetében megfigyelhető trend. 2020 Magyarország kivételével minden esetben az idősebbek között magasabb azoknak az aránya, akik súlyos problémának tartják a migráció kérdését a két ország közötti kapcsolatokban.

A két ország közötti együttműködés fontosnak tartott területei

Kérdés: „Mit gondol, melyik területeken kellene Németországnak és Magyarországnak szorosabban együttműködnie a jövőben? Kérem, nevezzen meg legfeljebb két területet!”

Az utóbbi két kutatási évben, 2020-2021-ben négy azonos téma említését vizsgáltuk, melyek segítségével jobban megismerhetjük, hogy a két nemzet lakosai szerint melyek azok a területek, amik a jövőben további, szorosabb együttműködést igényelnek. A válaszadók öt lehetséges témakör közül legfeljebb kettőt említhettek, a következőkben ezen témakörök említésének gyakoriságát tekintjük át.

A négy együttműködési terület közül a legtöbb említést összességében a „*hatékony és emberséges európai migrációs- és menekültpolitika kialakítása*” (27-28. ábra) kapta. A magyarországi válaszadóknak 14 százaléka említette 2020-ban, egy évvel később kétszer annyian (30 százalék) gondolták azt, hogy a migrációs politika kapcsán szorosabban kellene együttműködni. A németeknek a fele (48 és 50 százalék) említette az elmúlt két évben ezt a területet, esetükben szintén a legnagyobb arányban a migrációt jelölték meg. Demográfiai csoportok tekintetében mindkét évben az életkor előrehaladtával növekedett a migrációs politikát említők aránya – mindez nem mondható el a magyar eredményekről, ahol hibahatáron belüli eltérések jellemzik a különböző csoportokat.

A második leginkább említett együttműködési terület az *éghajlatváltozás elleni fellépés* (29-30. ábra). Magyarországon 2020 és 2021 között átlagosan a háromszorosára (10 és 30 százalék) nőtt azok aránya, akik szerint szorosabban kellene együttműködni ezen a területen. Németországban kifejezetten stabil az éghajlatváltozás elleni fellépést említők aránya (37 és 38 százalék). 2021-ben a német idős korosztályban (60 év feletti) az átlagnál hat százalékponttal (46 százalék) magasabb az említők aránya, ami mind a két év négy kutatásában a leginkább kiemelkedő eltérés.

Az együttműködési területek közül a harmadik az említettség arányának sorrendjében *Európa energiafüggetlensége* (30-31. ábra). Magyarországon 2020-ban mindössze a megkérdezettek 6 százaléka tett említést a területről, 2021-ben már háromszor ennyien (19 százalék). A különböző életkori csoportok között annak előrehaladtával

fokozatosan csökken az energiafüggetlenséget említők aránya. Németországban mindkét vizsgált évben a megkérdezettek nagyjából ötöde (20 és 21 százalék) említette a területet, a vizsgált csoportok között nincs számottevő eltérés.

A legkevésbé említett terület a *NATO európai szárnyának erősítése*, 2020-ban a magyarok mindössze 3, 2021-ben 7 százaléka hozta szóba a felmérés során. Németországban ezzel szemben minden ötödik megkérdezett szerint szorosabban kell együttműködni ebben a témában.

Különböző állításokkal való egyetértés

Kérdés: Kérem, mondja meg, hogy az alábbi állításokat inkább igaznak vagy inkább hamisnak tartja Németországgal / Magyarországgal kapcsolatban?

Hat állítást vizsgáltunk mindkét országban az elmúlt két évben, melyek a korábbi, gazdasági helyzetre, politikai viszonyokra, általános vélekedésre vonatkozó témákhoz képest sokkal inkább körülhatárolható, konkrét kérdések. Az eredmények alapján előzetesen elmondhatjuk, hogy németek Magyarországról és magyarok Németországról bizonyos tekintetben markánsan eltérő véleménnyel vannak, ami tulajdonképpen annyit tesz, hogy egyes kérdésekben külső szemmel vizsgálva a két nemzet között választóvonal húzódik.

Az első vizsgált állítás: „Az állampolgári jogok érvényesülnek” ([31-32. ábra](#)) esetében 2020-ban a magyar válaszadók több mint fele (57 százalék) igaznak tartja ezt Németországra, 2021-ben egy százalékponttal többen vélekedtek így. Ötödük (18 százalék) szerint ez inkább hamis kijelentés, negyedük nem tudott erre választ adni. A német adatok ennek voltaképp a fordítottját mutatják, csupán minden negyedik (25 százalék) német tartja ezt igaznak Magyarországra, közel felük (45 százalék) szerint nem érvényesülnek az állampolgári jogok, harmaduk (31 százalék) nem tudott válaszolni. A 2021-es év eredményei mindkét országban a korábbival szinte megegyeznek. Férfiak és nők közötti különbségek azonosak a két országban, előbbiek nagyobb arányban tartják igaznak az állítást, ugyanakkor a válaszolni nem tudók aránya is alacsonyabb közöttük. Szintén azonos trendet figyelhetünk meg az életkori csoportok között, az életkor növekedésével az állítást igaznak gondolók aránya is nő.

A két ország lakosainak kölcsönös véleménye szinte megegyezik azon állítás kapcsán, hogy „Turisták számára vonzó úti cél” ([33-34. ábra](#)). A két év eredményei

közötti minimális eltérésektől eltekintve mindkét országban a válaszadók nagyjából kétharmada (a két évben a teljes népesség négy eredménye 61 és 64 százalék között mozog) szerint turisztikai szempontból vonzó a másik országa. Egyetlen különbség a korcsoportok vélekedésében található, míg a Magyarországon minél idősebb valaki, annál kevésbé tartja igaznak az állítást; 2021-ben a legfiatalabb korosztály nagyjából háromnegyede (72 százalék), a legidősebbek fele (51 százalék) válaszolt így. Németország esetében egy kevésbé látványos, enyhe növekedés figyelhető meg az életkor előrehaladtával, az idősebbek tehát valamivel vonzóbbnak tartják utazás szempontjából Magyarországot. Szintén apróbb eltérések jellemzik a magyar településtípusokat, a fővárostól a falvakig haladva néhány százalékponttal kevesebben tartják vonzó úticélnak Németországot.

A következő állítás szövege 2020-ban és 2021-ben minimálisan eltér, míg előbb az *„Itteni befektetések megtérülnek”* állítással, 2021-ben már az *„Érdemes itt befektetni”* állítással való egyetértésre voltunk kíváncsiak ([35-36. ábra](#)). A magyarországi eredményekben némi csökkenést figyeltünk meg, 2021-ben tíz százalékponttal kevesebben értenek egyet az állítással, mint 2020-ban (57 és 47 százalék). Németország esetében a két évben egy százalékpontos különbségtől eltekintve megegyeznek az eredmények (27 és 28 százalék). A két ország lakosainak megítélése a befektetések profitabilitásáról egyértelműen eltér, közel fele annyi német gondolja úgy, hogy érdemes, anyagilag megtérülő vállalkozás Magyarországon befektetni, mint ahány magyar gondolja ezt a németországi befektetésekről. Mindkét országban mindkét évben egyértelmű trend látszódik a korosztályok között. Minél fiatalabb valaki, annál inkább tartja kifizetődőnek a másik országban vállalkozni. Hasonló különbségek vannak Magyarországon a településtípusok között, a kisebb településeken kevesebben vélik megtérülőnek a németországi befektetéseket.

Az előbbi állításokhoz hasonlóan, *„a nemzeti és etnikai kisebbségek jogait tiszteletben tartják”* kijelentés kapcsán egyértelműen másként látják a magyarok Németországot és a németek Magyarországot ([37-38. ábra](#)). A két évben csak kis mértékben változtak országonként az eredmények; 2020-ban a magyarok 57 százalék-a szerint igaz az állítás Németországra, 2021-ben ez 61 százalék, 2020-ban a németeknek csak 23 százaléka vélte helytállónak Magyarországgal kapcsolatban, arányuk 2021-re 20 százalékra csökkent. A változás tehát közel sem látványos, ugyanakkor tovább erősödött a meglévő attitűd, miszerint a magyarok többsége szerint inkább tiszteletben

tartják a kisebbségi jogokat Németországban, a németek szerint pedig ellenkezőleg, nem tisztelik azokat Magyarországon. Mindkét országban és a két vizsgált időszakban egyaránt megfigyelhető, hogy az életkor növekedésével csökken az állítással egyetértők aránya, tehát minél idősebb valaki, annál kevésbé gondolja a másik országról, hogy ott tisztelik a kisebbségek jogait.

„A médiumok kritizálhatják a kormányt” (39-40. ábra) kijelentés tekintetében ismét mást feltételeznek a két ország lakosai a másik országról – mindez természetesen nem feltétlenül jelenti, hogy az valóban igaz, minden esetre értékes információval szolgálnak ezek a percepciók. A két időszak közötti, országonkénti eltérések nem kiemelkedők, 2020-ban a magyarok 61 százalék-a szerint igaz az állítás, a következő évben 55 százalék gondolta így; német válaszadók esetében 36 százalék-ról csökkent 31 százalék-ra a kijelentéssel egyetértők aránya. A magyar fővárosban lényegesen magasabb arányban (72 százalék és 69 százalék) tartják úgy, hogy a német médiumok gyakorolhatnak kormánykritikát, mint a teljes népességben és más településeken. A német és magyar attitűd tehát egyértelmű, a németeknek csupán harmada gondolja, hogy érvényesülhet kormánykritika a magyar médiában, míg a magyarok több, mint fele szerint igaz ez Németországra.

„A korrupció súlyos társadalmi probléma” (41-42. ábra) kijelentés esetében a külső szemlélők vélekedései a két országról szintén eltérőek, bár kevésbé markáns a különbség. A magyarok nagyjából negyede szerint (45 és 42 százalék) probléma a korrupció Németországban, a németeknek több mint fele (61 és 62 százalék) gondolja ezt Magyarországról. Demográfiai csoportok tekintetében a korosztályok között enyhe, hibahatáron belüli növekedés figyelhető meg az állítással való egyetértéssel az életkor növekedésével – ez alól kivétel Németország 2020-ban, a fiatalok (18-39 évesek) és a középkorúak (40-59 évesek) között tíz százalékpontos az eltérés (53 és 63 százalék). Minden más, eddig ismertett kérdésben igen erős hatása volt a másik országról alkotott jó vagy rossz véleménynek az adott kérdésre, a korrupció esetében azonban jelentősen lecsökkent a két csoportba tartozók közti véleménykülönbség. Érthető módon a korrupciót nagyobb arányban találták súlyos problémának azok, akik negatívan vélekednek a másik országról, ugyanakkor egyetlen kivétellel (2020, Magyarország) nem haladja meg a 10 százalékpontot a különbség a két csoport között; tehát még a pozitívan vélekedők között is jelentős azok aránya, akik ennek ellenére problémásnak ítélik a korrupciót a másik országában.

A korrupció tekintetében tehát mindkét ország lakosainak egy jelentős része úgy véli, az súlyos probléma a másik országban, összességében nagyjából 15-20 százalékkal több német vélekedik így Magyarországról, mint magyar Németországról.

A másik nép tagjainak egyes szerepekben való elfogadása

Kérdés: „Ön elfogadna egy németet / magyart az alábbi szerepekben?”

Ebben a blokkban hét lehetséges szerepet soroltunk fel, a kérdés arra vonatkozott, hogy elfogadná-e ezekben a másik nép tagját, vagy sem. Összességében igen hasonló a németek és a magyarok attitűdje, a hét kérdés mindegyikében legalább 70 százalék úgy válaszolt, hogy elfogadná a másikat. A két vizsgált év közötti eltérések minimálisak, mindezt figyelembe véve először általánosságban mutatjuk be az eredményeket, majd a demográfiai csoportok közötti eltérésekre is kitérünk.

A magyar és német eredmények szerint osztott első helyen legnagyobb arányban szomszédként ([43-44. ábra](#)) (85-88 százalék; a két közölt eredmény a két vizsgált év négy eredménye közül a legalacsonyabb és a legmagasabb) és országuk lakosaként ([45-46. ábra](#)) fogadnák el a másikat (85-87 százalék). Munkatársként 84-85 százalék ([47-48. ábra](#)), barátként 81-85 százalék ([49-50. ábra](#)), sógorként 71-75 százalék ([51-52. ábra](#)), közvetlen főnökként 71-74 százalék ([53-54. ábra](#)), míg cégük legfelső vezetőjeként 70-73 százalék ([55-56. ábra](#)) fogadnának el magyarok németet, és németek magyart.

Az egyes szerepek sorrendje egyúttal bizonyos tekintetben közelségi és részben függőségi viszonyok szerint is hasonló lenne. Egy másik nép tagjának mint az ország lakosának elfogadása jár a legkevesebb kötődéssel. Sem a szomszédokra, sem a munkatársi kapcsolatokra nem jellemző a szorosság, így érthető módon jóval 80 százalék felett válaszolták mindkét országban, hogy elfogadnák a másik nép tagját ilyen szerepekben. A barátság fogalma az előbbieknél közelebbi kapcsolat, ugyanakkor ilyen szerepben is még 80 százalék fölött fogadnák el egymást a két nemzet válaszadói. Sógorként, tehát a családi-rokoni körbe átlépve már csak 70 százalék körül válaszoltak igennel. Legkevesebben függőségi, hatalmi viszonyokban, tehát főnökként és cégvezetőként fogadnának el olyat, aki a másik országból érkezik. Demográfiai csoportokat vizsgálva mindkét országról elmondható, hogy az iskolai végzettség növekedésével együtt nő azok aránya, akik elfogadnák a másik ország lakosát adott szerepben. A korcsoportok esetében a német válaszokban nem látszik

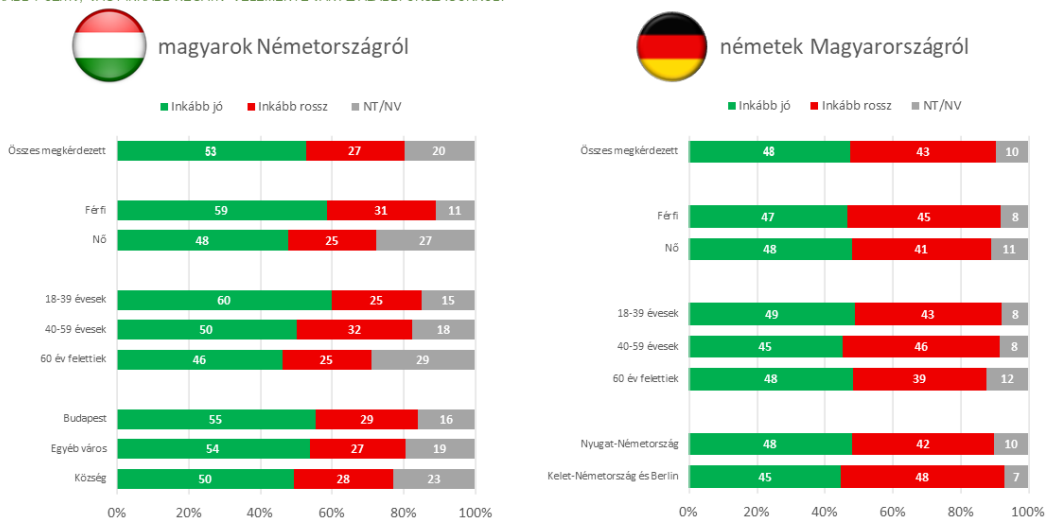
egyértelmű trend. Magyarországon az életkor növekedésével együtt csökken az elfogadás, ez különösen látványos a középkorúak (40-59 évesek) és az idősek (60 év felettek) összehasonlításánál – az idősek csoportjába átlépve legkevesebb 10-20 százalékos csökkenés figyelhető meg az elfogadók arányában.

Ábrák

1. ábra

MÁSİK ORSZÁGÁRÓL ALKOTOTT VÉLEMÉNY (2017)

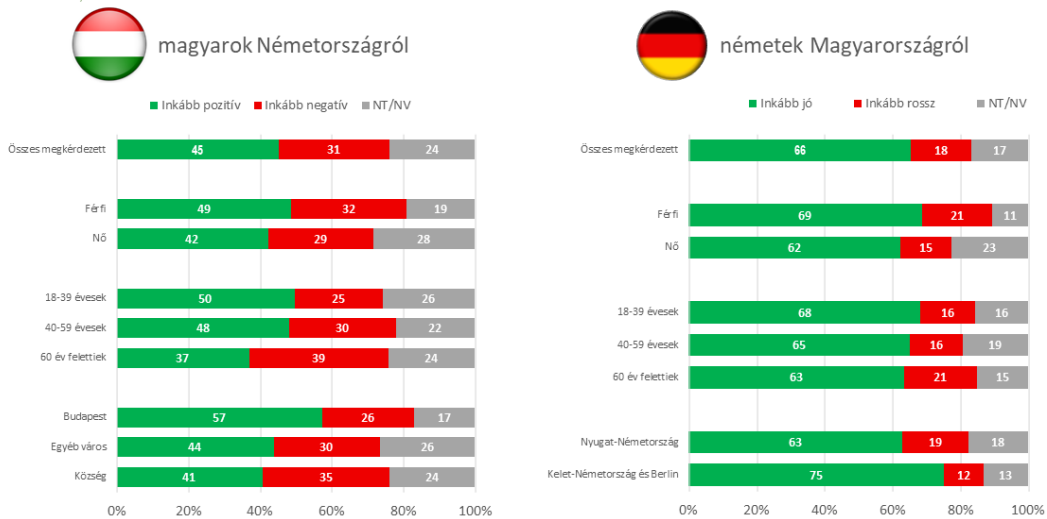
ÖNNEK INKÁBB POZITÍV, VAGY INKÁBB NEGATÍV VÉLEMÉNYE VAN AZ ALÁBBI ORSZÁGOKRÓL?

2. ábra

MÁSİK ORSZÁGÁRÓL ALKOTOTT VÉLEMÉNY (2019)

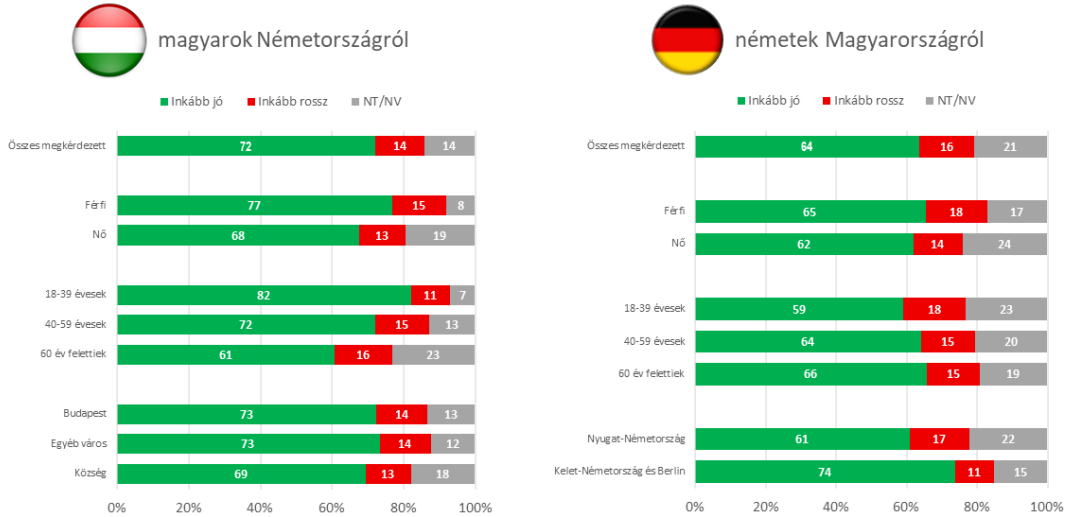
ÖNNEK INKÁBB POZITÍV, VAGY INKÁBB NEGATÍV VÉLEMÉNYE VAN AZ ALÁBBI ORSZÁGOKRÓL?

3. ábra

MÁSİK ORSZÁGÁRÓL ALKOTOTT VÉLEMÉNY (2020)

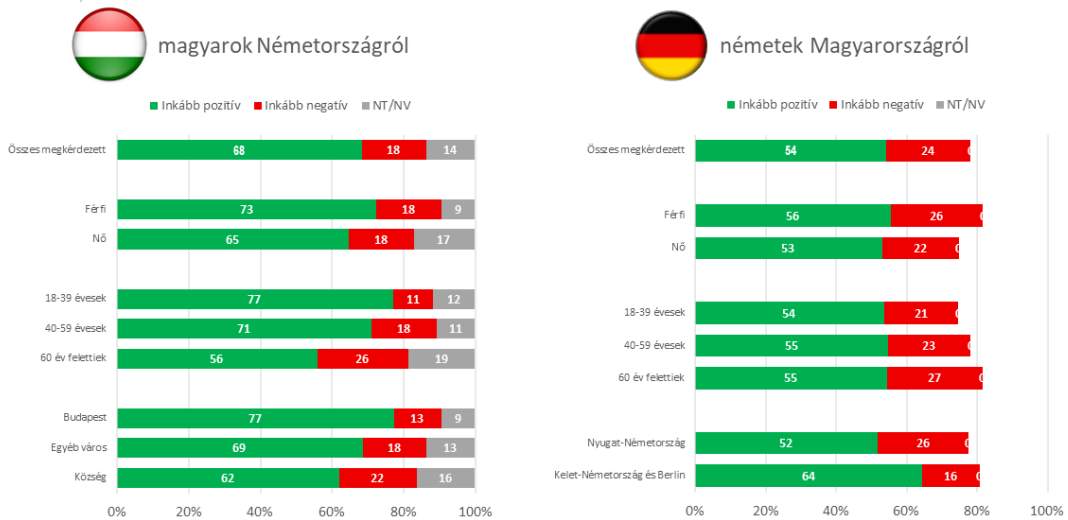
ÖNNEK INKÁBB POZITÍV, VAGY INKÁBB NEGATÍV VÉLEMÉNYE VAN AZ ALÁBBI ORSZÁGOKRÓL?

4. ábra

MÁSİK ORSZÁGÁRÓL ALKOTOTT VÉLEMÉNY (2021)

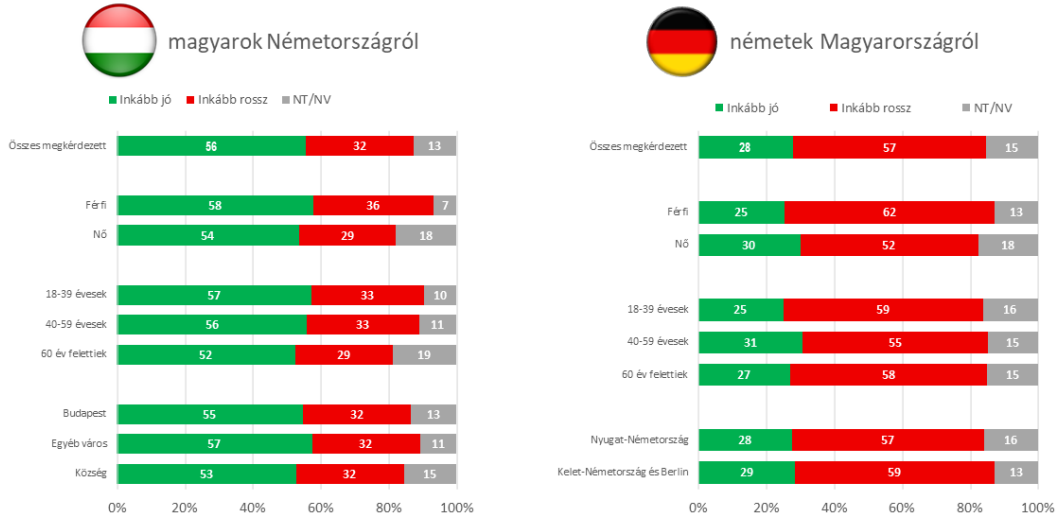
ÖNNEK INKÁBB POZITÍV, VAGY INKÁBB NEGATÍV VÉLEMÉNYE VAN AZ ALÁBBI ORSZÁGOKRÓL?

5. ábra

VÉLEKEDÉS A MÁSIK ORSZÁGÁRÓL JELEN IDŐBEN (2017)

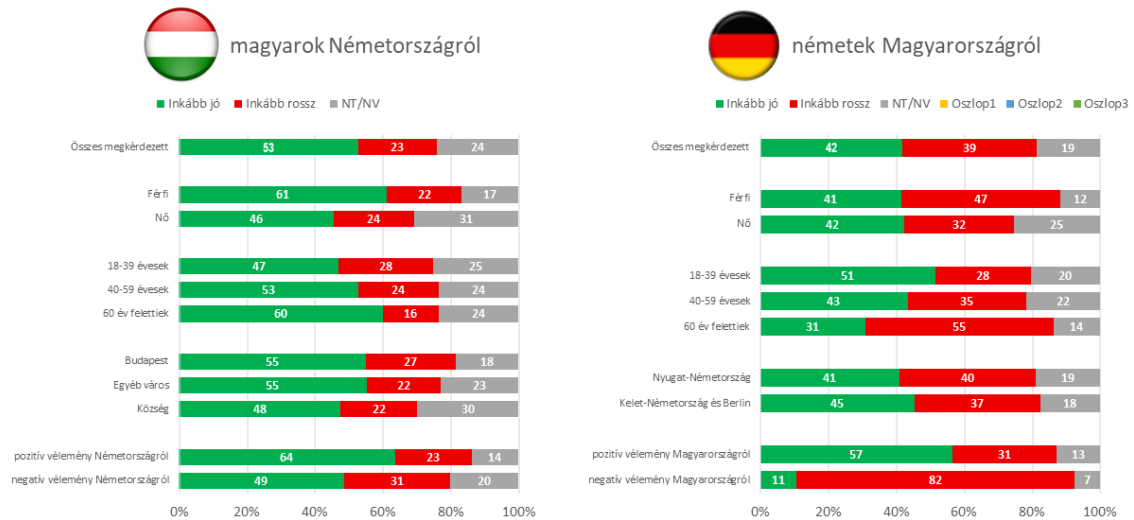
MINDENT EGYBEVETVE ÖNNEK INKÁBB JÓ VAGY INKÁBB ROSSZ VÉLEMÉNYE VAN A MAI NÉMETORSZÁGRÓL?

6. ábra

A KÉT ORSZÁG KÖZÖTTI KAPCSOLATOK ÁLTALÁNOSÁGBAN (2019)

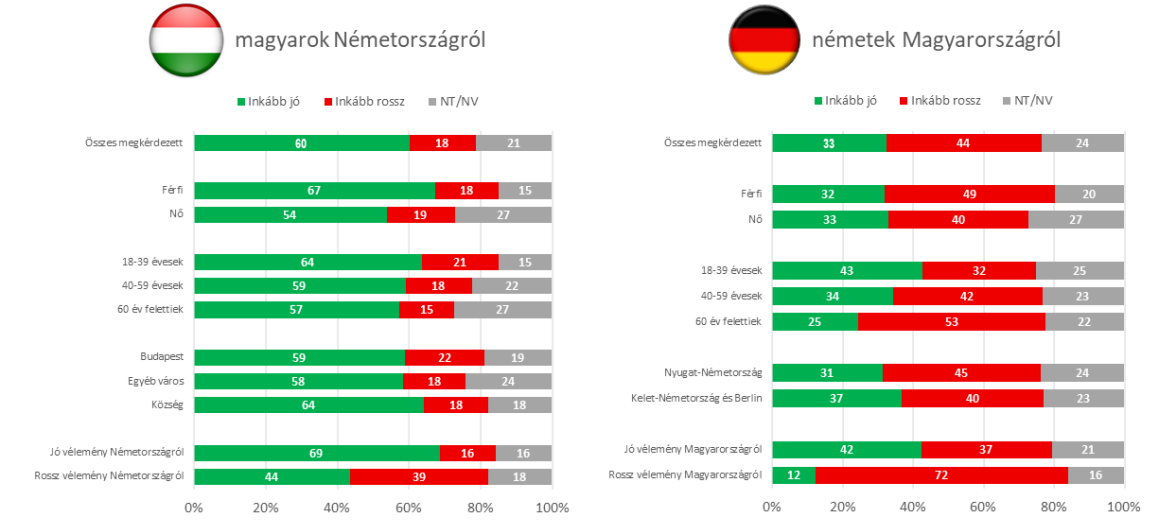
MINDENT EGYBEVETVE MI A VÉLEMÉNYE A JELENLEGI NÉMET-MAGYAR KAPCSOLATOKRÓL?

7. ábra

KÉT ORSZÁG KÖZÖTTI KAPCSOLATOK (2020)

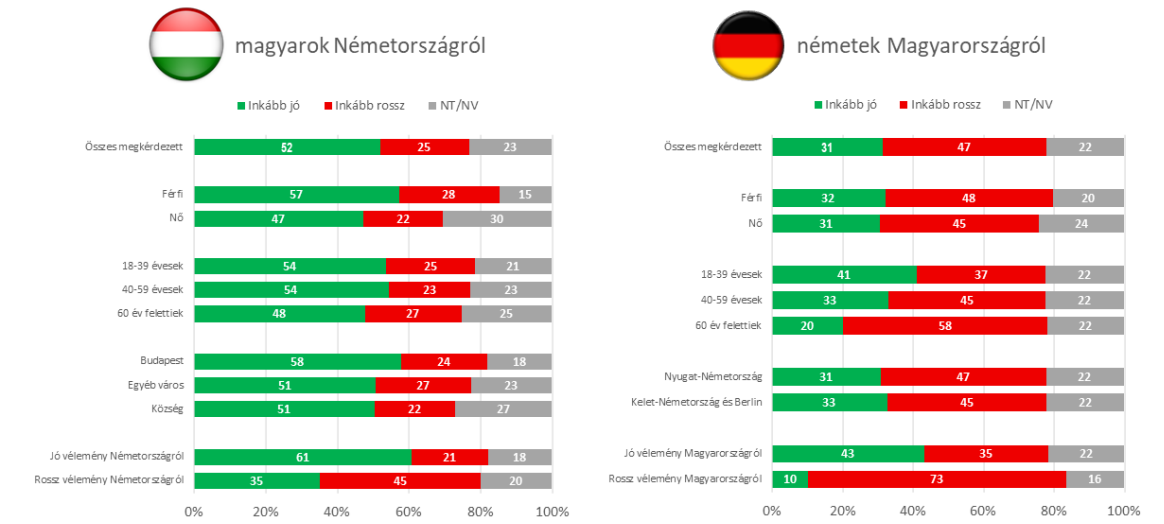
ÖN SZERINT JELENLEG HOGYAN JELLEMZHEZHETŐEK A NÉMET-MAGYAR KAPCSOLATOK?

8. ábra

KÉT ORSZÁG KÖZÖTTI KAPCSOLATOK (2021)

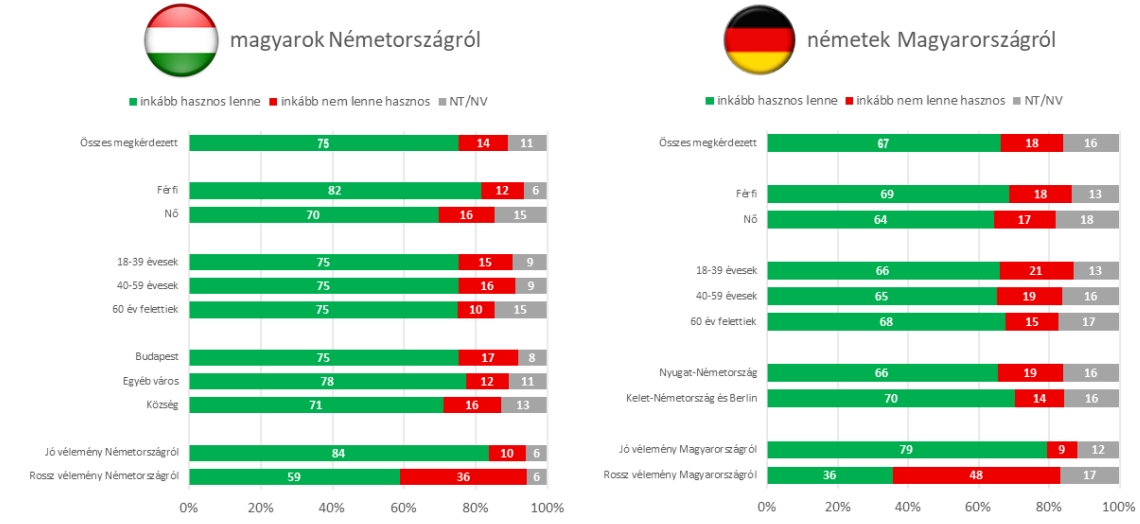
ÖN SZERINT JELENLEG HOGYAN JELLEMZHEZHETŐEK A NÉMET-MAGYAR KAPCSOLATOK?

9. ábra

KÉT ORSZÁG KÖZÖTTI KAPCSOLATOK TOVÁBBI MÉLYÍTÉSE (2020)

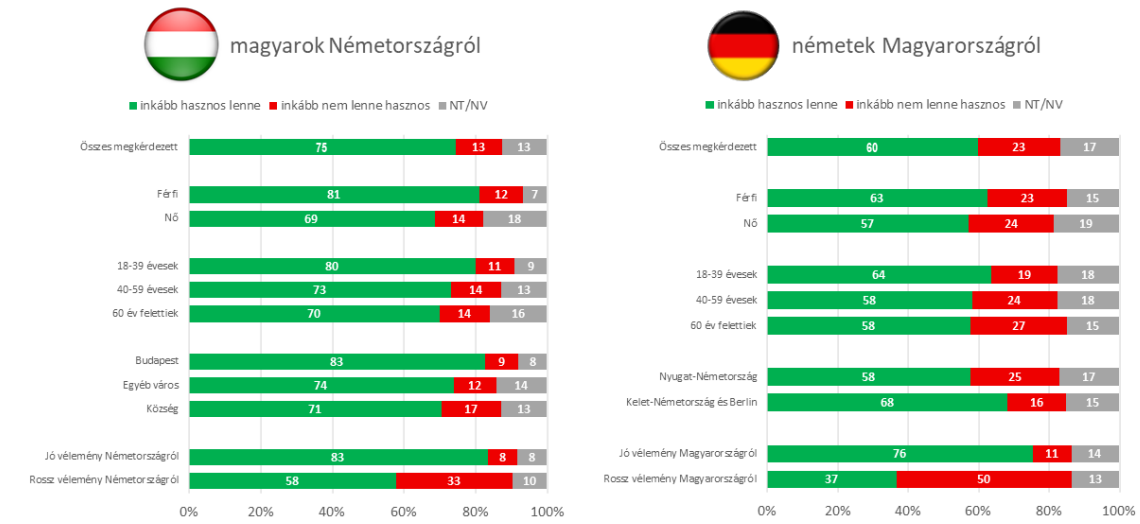
ÖN SZERINT A NÉMET-MAGYAR KAPCSOLATOK TOVÁBBI MÉLYÍTÉSE MAGYARORSZÁG SZEMPONTJÁBÓL INKÁBB HASZNOS LENNE VAGY INKÁBB NEM LENNE HASZNOS?

10. ábra

KÉT ORSZÁG KÖZÖTTI KAPCSOLATOK TOVÁBBI MÉLYÍTÉSE (2021)

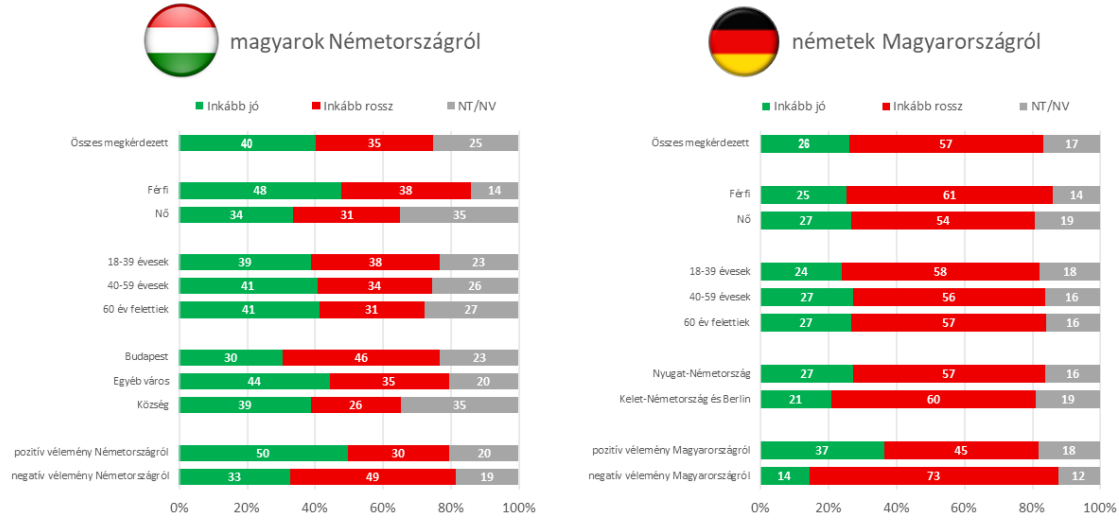
ÖN SZERINT A NÉMET-MAGYAR KAPCSOLATOK TOVÁBBI MÉLYÍTÉSE ... SZEMPONTJÁBÓL INKÁBB HASZNOS LENNE VAGY INKÁBB NEM LENNE HASZNOS?

11. ábra

POLITIKAI KAPCSOLATOK A KÉT ORSZÁG KÖZÖTT (2017)

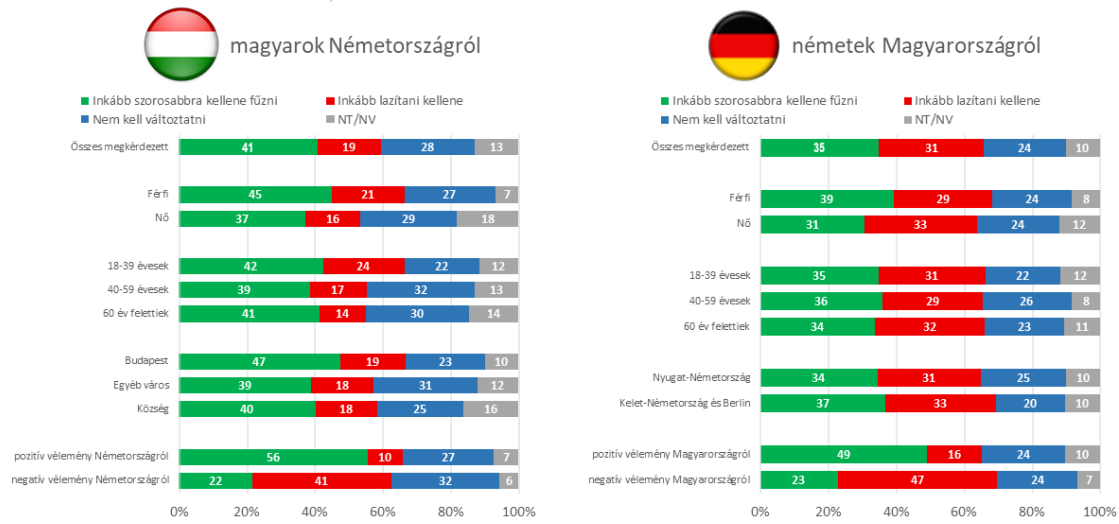
MI A VÉLEMÉNYE A JELENLEGI NÉMET-MAGYAR POLITIKAI KAPCSOLATOKRÓL?

12. ábra

POLITIKAI KAPCSOLATOK ALAKÍTÁSA A KÉT ORSZÁG KÖZÖTT (2017)

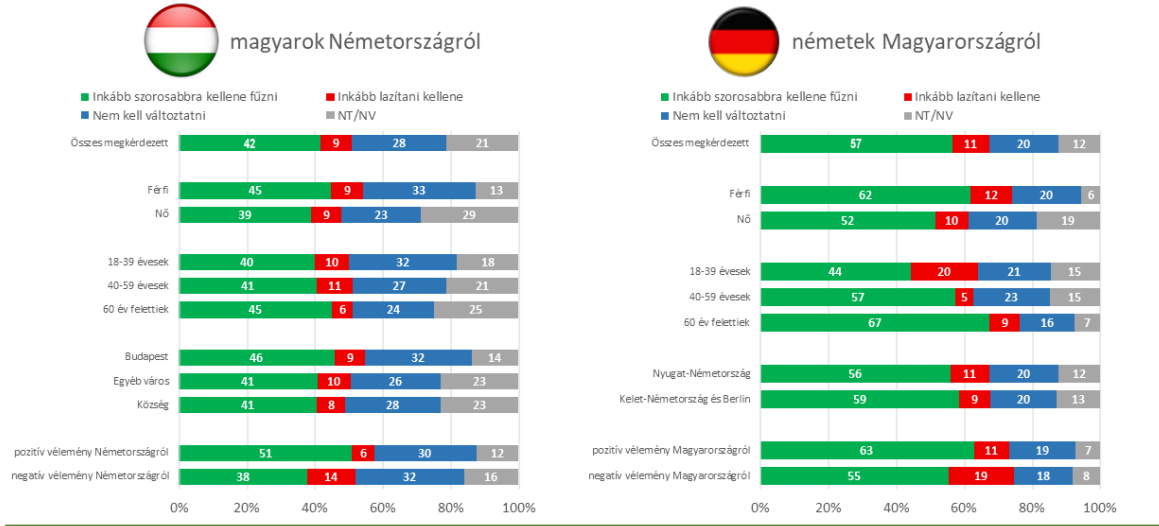
ÖN SZERINT INKÁBB SZOROSABBRA KELLENE FÜZNI, VAGY INKÁBB LAZÍTANI KELLENE MAGYARORSZÁG ÉS NÉMETORSZÁG KÖZÖTTI POLITIKAI KAPCSOLATOKAT?

13. ábra

POLITIKAI KAPCSOLATOK ALAKÍTÁSA A KÉT ORSZÁG KÖZÖTT (2019)

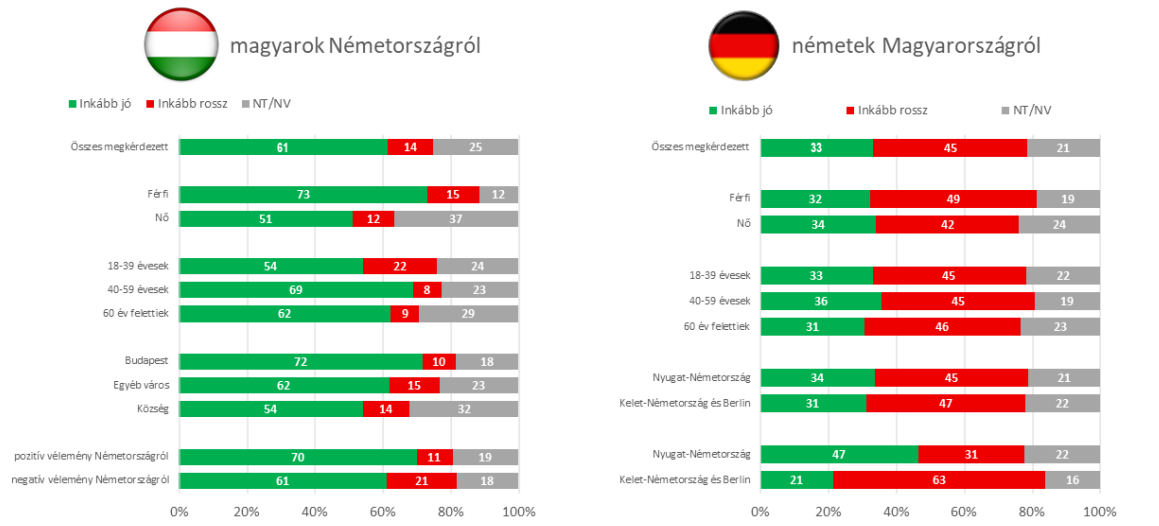
ÖN SZERINT INKÁBB SZOROSABBRA KELLENE FÜZNI, VAGY INKÁBB LAZÍTANI KELLENE MAGYARORSZÁG ÉS NÉMETORSZÁG KÖZÖTTI POLITIKAI KAPCSOLATOKAT?

14. ábra

GAZDASÁGI KAPCSOLATOK A KÉT ORSZÁG KÖZÖTT (2017)

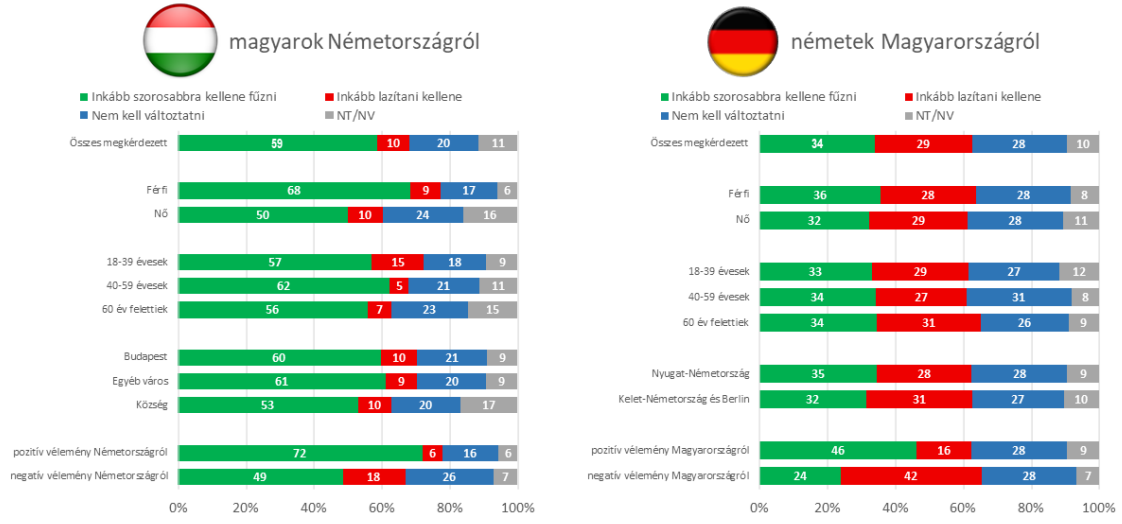
MI A VÉLEMÉNYE A JELENLEGI NÉMET-MAGYAR GAZDASÁGI KAPCSOLATOKRÓL?

15. ábra

GAZDASÁGI KAPCSOLATOK ALAKÍTÁSA A KÉT ORSZÁG KÖZÖTT (2017)

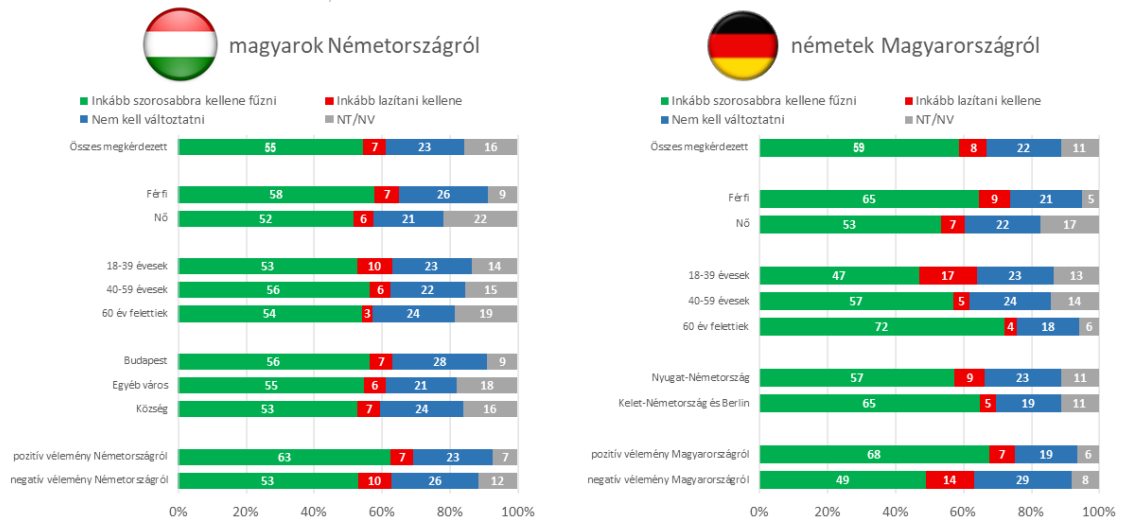
ÖN SZERINT INKÁBB SZOROSABBRA KELLENE FÜZNI, VAGY INKÁBB LAZÍTANI KELLENE MAGYARORSZÁG ÉS NÉMETORSZÁG KÖZÖTTI GAZDASÁGI KAPCSOLATOKAT?

16. ábra

GAZDASÁGI KAPCSOLATOK ALAKÍTÁSA A KÉT ORSZÁG KÖZÖTT (2019)

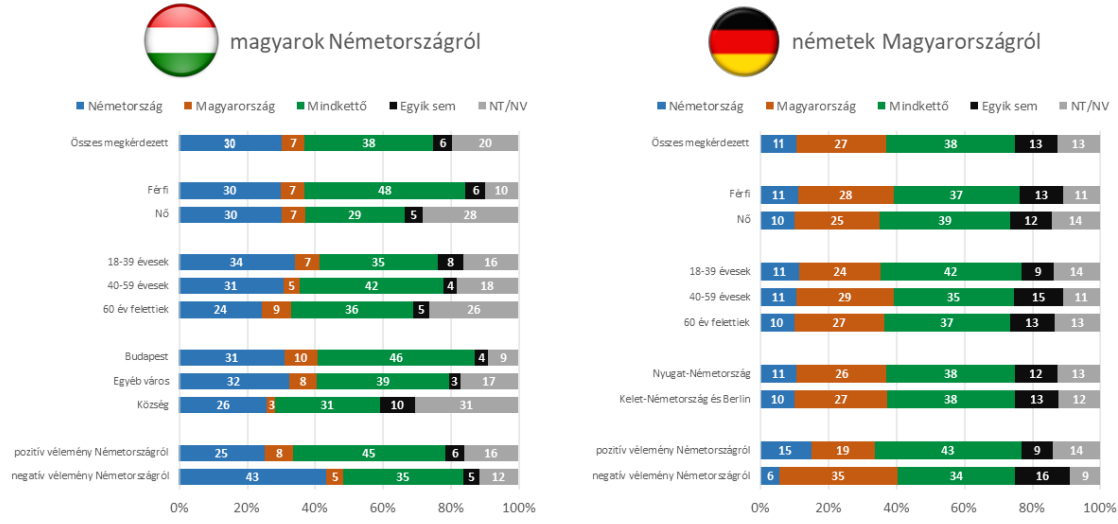
ÖN SZERINT INKÁBB SZOROSABBRA KELLENE FÜZNI, VAGY INKÁBB LAZÍTANI KELLENE MAGYARORSZÁG ÉS NÉMETORSZÁG KÖZÖTTI GAZDASÁGI KAPCSOLATOKAT?

17. ábra

MELY ORSZÁG PROFITÁLT A GAZDASÁGI KAPCSOLATOKBÓL (2017)

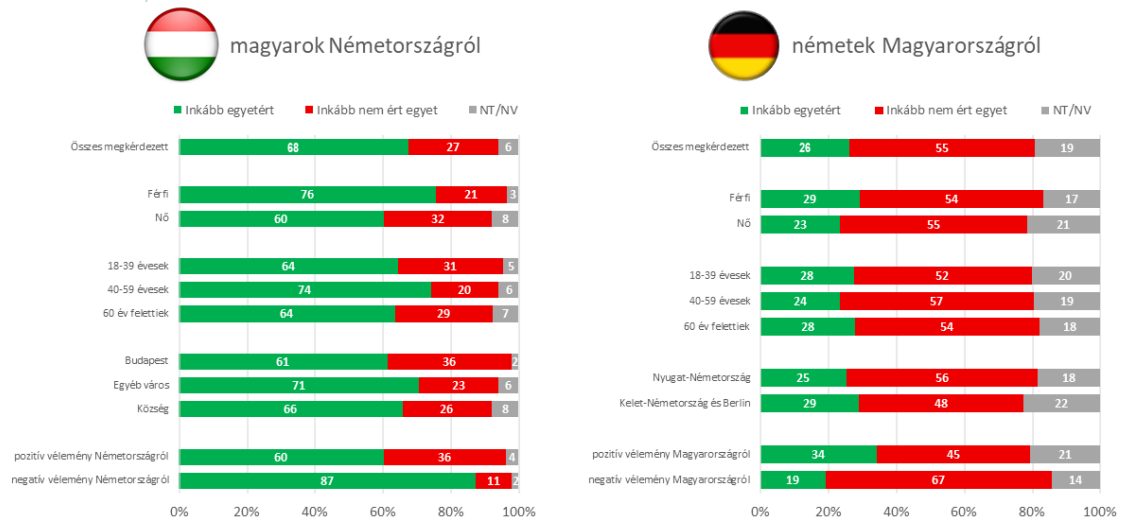
ON SZERINT KI PROFITÁLT AZ ELMÚLT TÍZ ÉV NÉMET-MAGYAR GAZDASÁGI KAPCSOLATAIBÓL ELSŐSORBAN?

18. ábra

A MAGYAR KORMÁNY MIGRÁCIÓS POLITIKÁJA (2017)

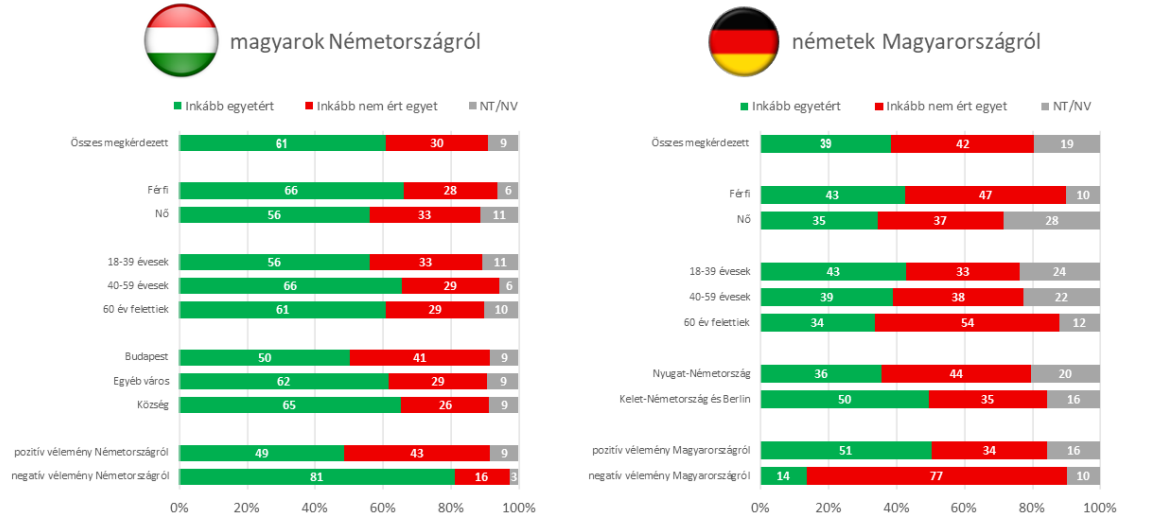
ON INKÁBB EGYETÉRT, VAGY INKÁBB NEM ÉRT EGYET A MAGYAR KORMÁNY MIGRÁCIÓVAL KAPCSOLATOS POLITIKÁJÁVAL?

19. ábra

A MAGYAR KORMÁNY MIGRÁCIÓS POLITIKÁJA (2019)

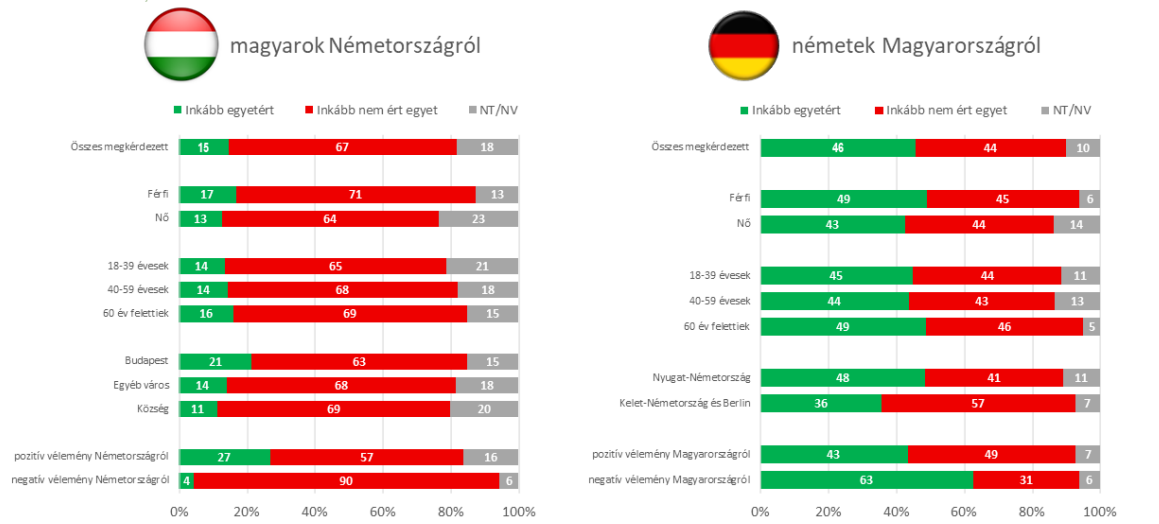
ÖN INKÁBB EGYETÉRT, VAGY INKÁBB NEM ÉRT EGYET A MAGYAR KORMÁNY MIGRÁCIÓVAL KAPCSOLATOS POLITIKÁJÁVAL?

20. ábra

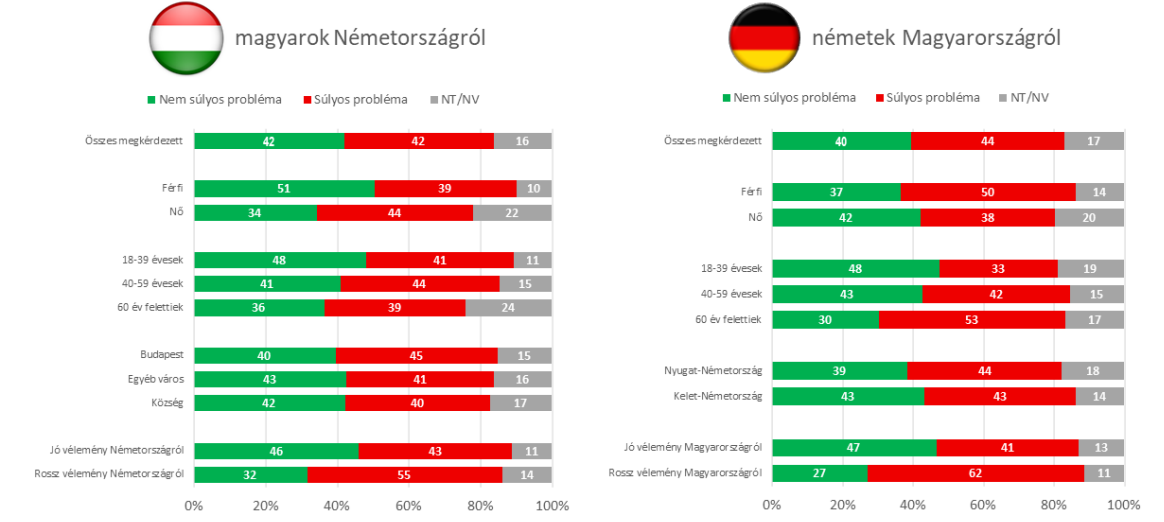
A NÉMET KORMÁNY MIGRÁCIÓS POLITIKÁJA (2019)

ÖN INKÁBB EGYETÉRT, VAGY INKÁBB NEM ÉRT EGYET A NÉMET KORMÁNY MIGRÁCIÓVAL KAPCSOLATOS POLITIKÁJÁVAL?

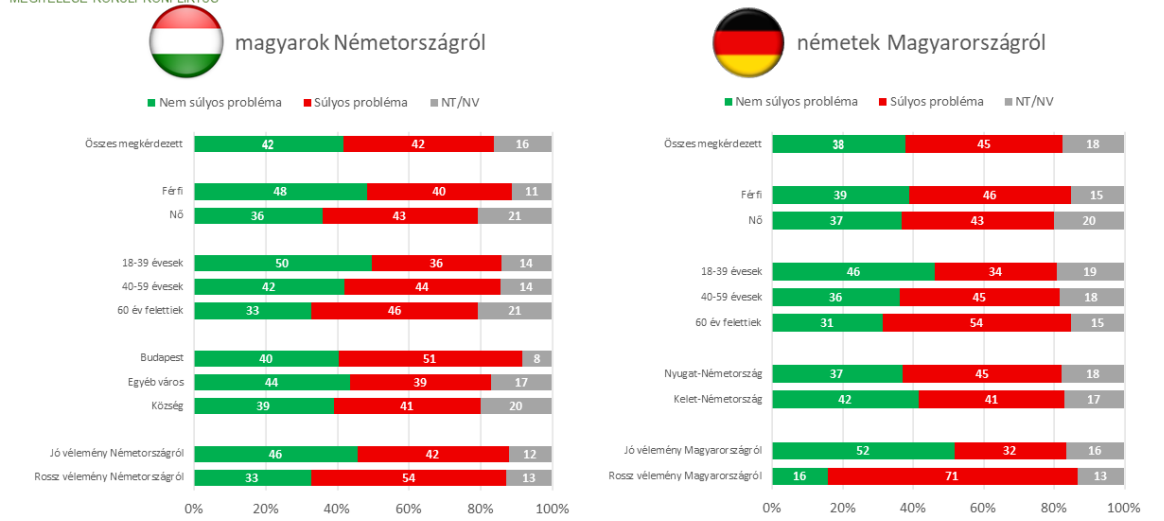
21. ábra

KÉT ORSZÁG KÖZÖTTI KAPCSOLATOK PROBLÉMÁI – JOGÁLLAMISÁG (2020)
 MENNYIRE FONTOS PROBLÉMÁK ÖN SZERINT AZ ALÁBBIK A NÉMET-MAGYAR KAPCSOLATOKBAN? KÉREM ÉRTÉKELJE 1-TŐL 5-IG TERJEDŐ SKÁLÁN: A JOGÁLLAMISÁG BETARTÁSÁNAK MEGTÉLÉSE KÖRÜLI KONFLIKTUS

22. ábra

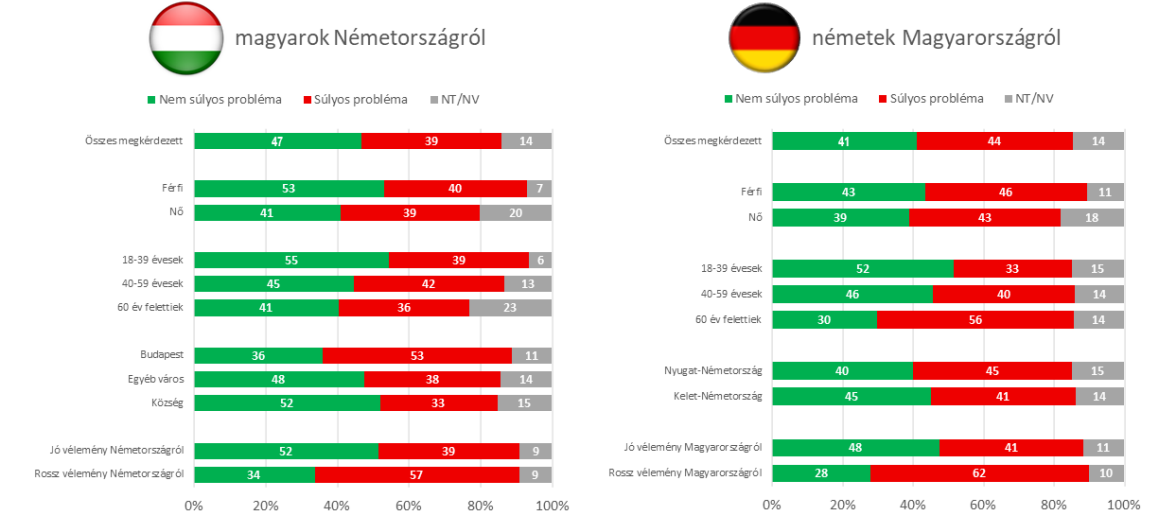
KÉT ORSZÁG KÖZÖTTI KAPCSOLATOK PROBLÉMÁI – JOGÁLLAMISÁG (2021)
 MENNYIRE FONTOS PROBLÉMÁK ÖN SZERINT AZ ALÁBBIK A NÉMET-MAGYAR KAPCSOLATOKBAN? KÉREM ÉRTÉKELJE 1-TŐL 5-IG TERJEDŐ SKÁLÁN: A JOGÁLLAMISÁG BETARTÁSÁNAK MEGTÉLÉSE KÖRÜLI KONFLIKTUS

23. ábra

KÉT ORSZÁG KÖZÖTTI KAPCSOLATOK PROBLÉMÁI – EU HELYES JÖVŐKÉPÉNEK ELTÉRŐ MEGÍTÉLÉSE (2020)

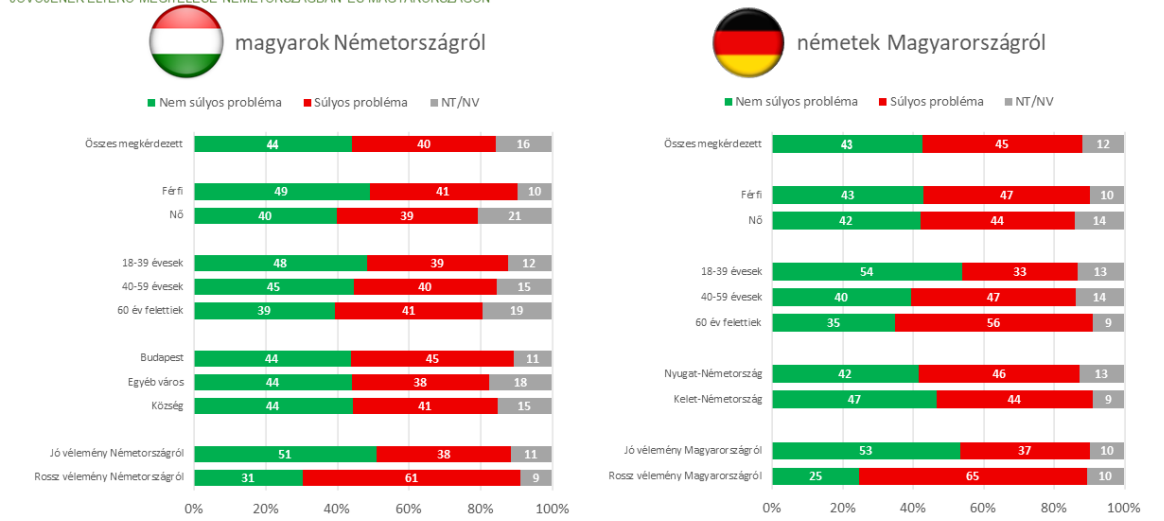
MENNYIRE FONTOS PROBLÉMÁK ÖN SZERINT AZ ALÁBBIK A NÉMET-MAGYAR KAPCSOLATOKBAN? KÉREM ÉRTÉKELJE 1-TŐL 5-IG TERJEDŐ SKÁLÁN: AZ EURÓPAI UNIÓ HELYES JÖVŐJÉNEK ELTÉRŐ MEGÍTÉLÉSE NÉMETORSZÁGBAN ÉS MAGYARORSZÁGON

24. ábra

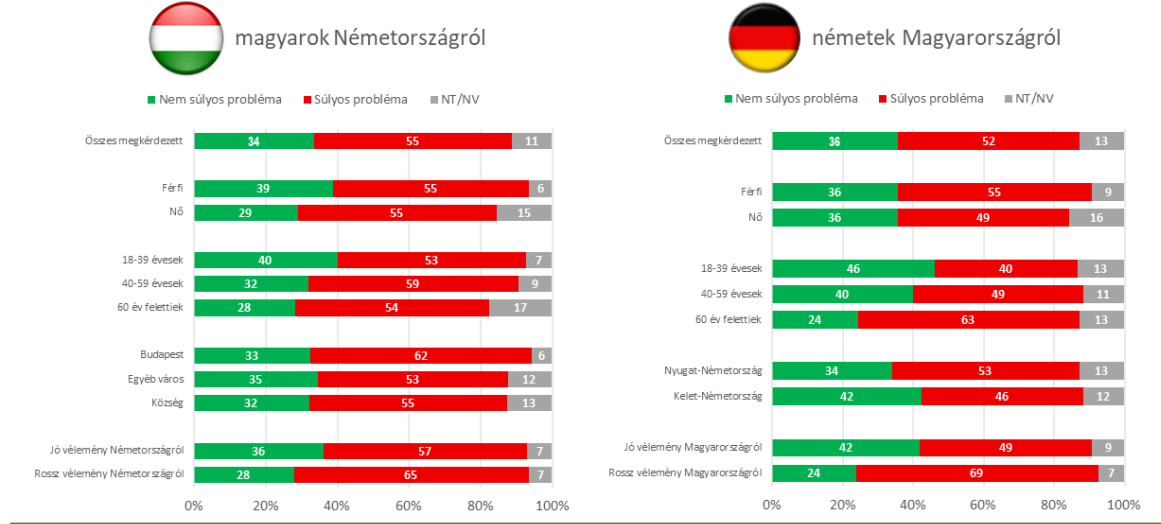
KÉT ORSZÁG KÖZÖTTI KAPCSOLATOK PROBLÉMÁI – EU HELYES JÖVŐKÉPÉNEK ELTÉRŐ MEGÍTÉLÉSE (2021)

MENNYIRE FONTOS PROBLÉMÁK ÖN SZERINT AZ ALÁBBIK A NÉMET-MAGYAR KAPCSOLATOKBAN? KÉREM ÉRTÉKELJE 1-TŐL 5-IG TERJEDŐ SKÁLÁN: AZ EURÓPAI UNIÓ HELYES JÖVŐJÉNEK ELTÉRŐ MEGÍTÉLÉSE NÉMETORSZÁGBAN ÉS MAGYARORSZÁGON

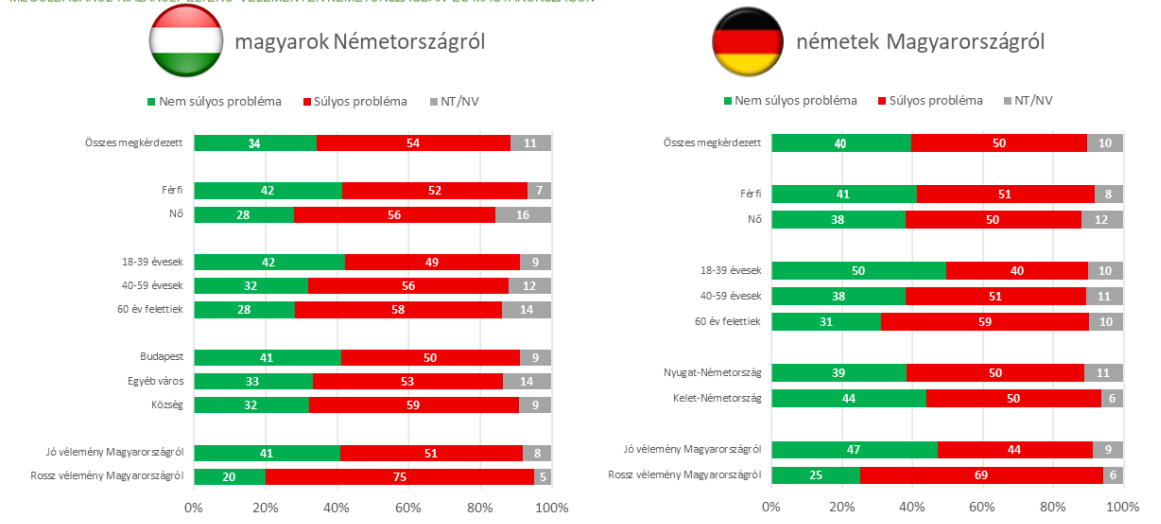
25. ábra

KÉT ORSZÁG KÖZÖTTI KAPCSOLATOK PROBLÉMÁI – MIGRÁCIÓS VÁLSÁG KEZELÉSE (2020)
 MENNYIRE FONTOS PROBLÉMÁK ÖN SZERINT AZ ALÁBBIK A NÉMET-MAGYAR KAPCSOLATOKBAN? KEREM ÉRTEKELJE 1-TŐL 5-IG TERJEDŐ SKÁLÁN: A MIGRÁCIÓS VÁLSÁG HELYES MEGOLDÁSÁRÓL KIALAKULT ELTÉRŐ VÉLEMÉNYEK NÉMETORSZÁGBAN ÉS MAGYARORSZÁGON

26. ábra

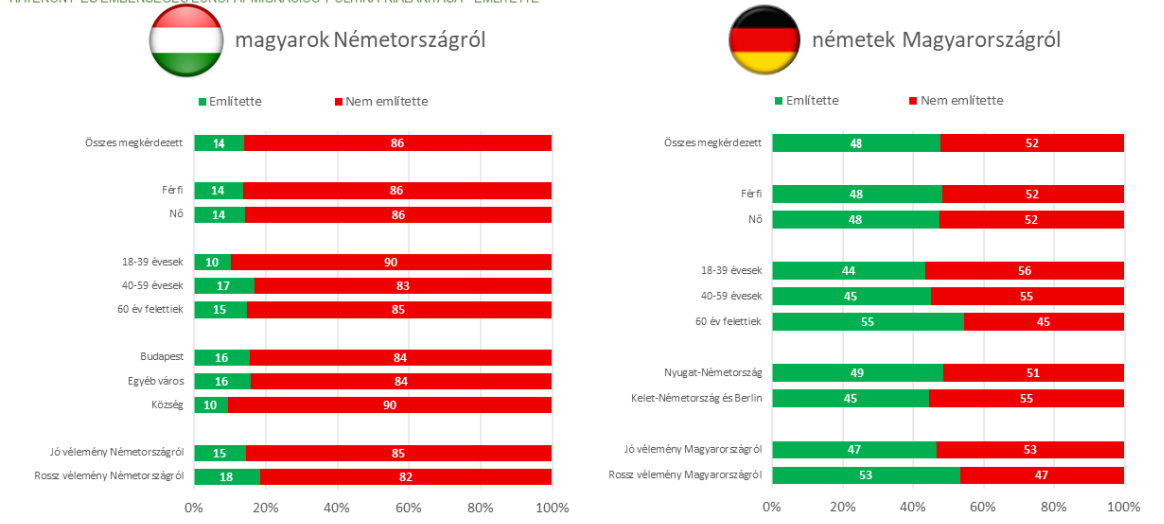
KÉT ORSZÁG KÖZÖTTI KAPCSOLATOK PROBLÉMÁI – MIGRÁCIÓS VÁLSÁG KEZELÉSE (2021)
 MENNYIRE FONTOS PROBLÉMÁK ÖN SZERINT AZ ALÁBBIK A NÉMET-MAGYAR KAPCSOLATOKBAN? KEREM ÉRTEKELJE 1-TŐL 5-IG TERJEDŐ SKÁLÁN: A MIGRÁCIÓS VÁLSÁG HELYES MEGOLDÁSÁRÓL KIALAKULT ELTÉRŐ VÉLEMÉNYEK NÉMETORSZÁGBAN ÉS MAGYARORSZÁGON

27. ábra

KÉT ORSZÁG KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS – MIGRÁCIÓS POLITIKA KIALAKÍTÁSA (2020)

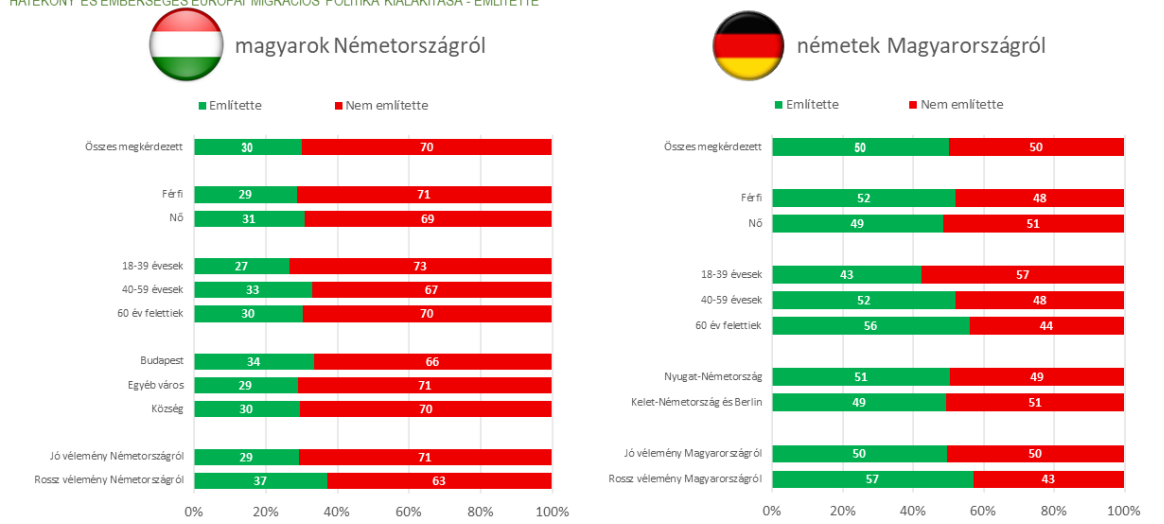
MIT GONDOL, MELYIK TERÜLETEKEN KELLENE NÉMETORSZÁGNAK ÉS MAGYARORSZÁGNAK SZOROSABBAN EGYÜTTMŰKÖDNE A JÖVŐBEN? NEVEZZEN MEG LEGFELJEBB 2 TERÜLETET! : HATÉKONY ÉS EMBERSÉGES EURÓPAI MIGRÁCIÓS POLITIKA KIALAKÍTÁSA - EMLÍTETTE

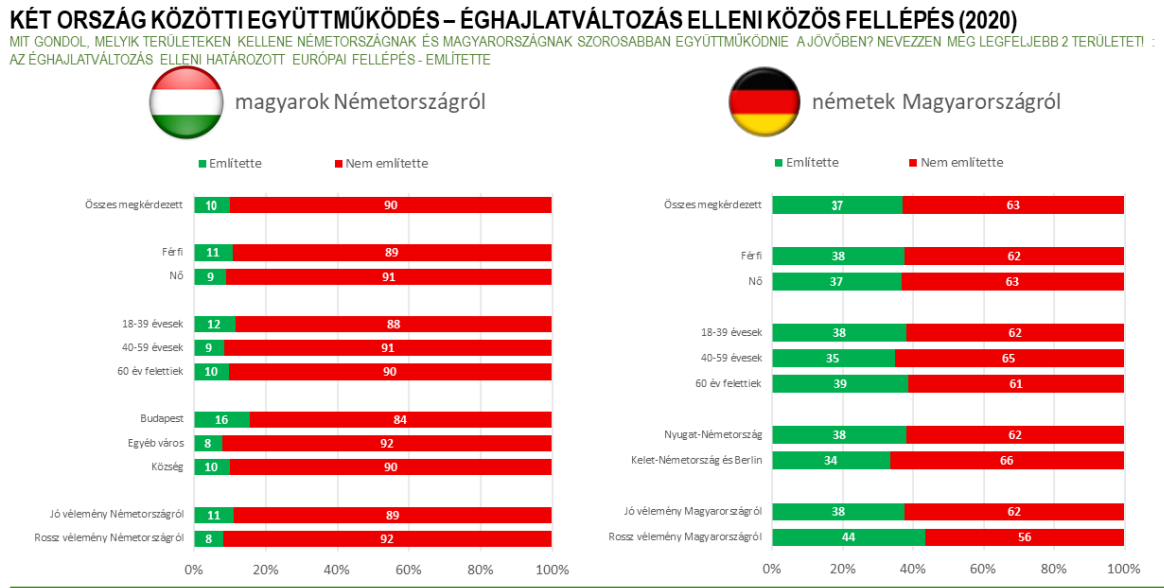
28. ábra

KÉT ORSZÁG KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS – MIGRÁCIÓS POLITIKA KIALAKÍTÁSA (2021)

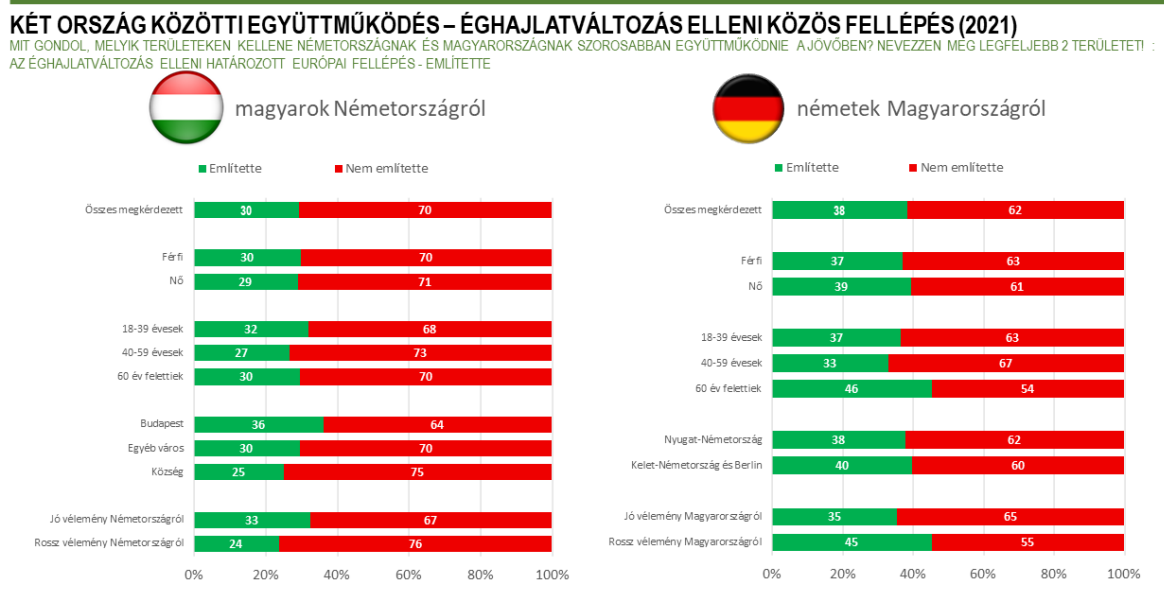
MIT GONDOL, MELYIK TERÜLETEKEN KELLENE NÉMETORSZÁGNAK ÉS MAGYARORSZÁGNAK SZOROSABBAN EGYÜTTMŰKÖDNE A JÖVŐBEN? NEVEZZEN MEG LEGFELJEBB 2 TERÜLETET! : HATÉKONY ÉS EMBERSÉGES EURÓPAI MIGRÁCIÓS POLITIKA KIALAKÍTÁSA - EMLÍTETTE

29. ábra

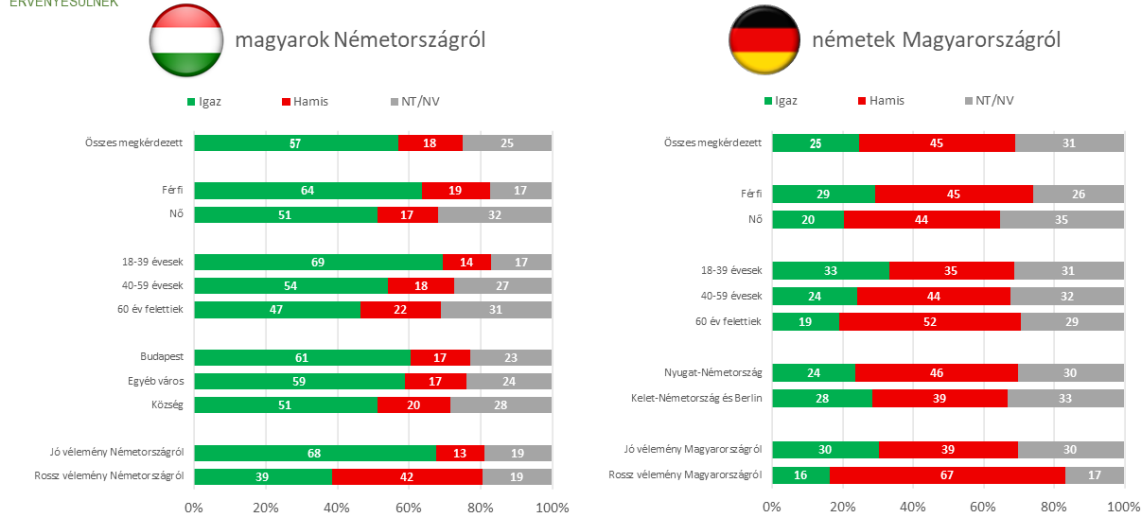
30. ábra

31. ábra

ÁLLÍTÁSOKKAL VALÓ EGYETÉRTÉS – AZ ÁLLAMPOLGÁRI JOGOK ÉRVÉNYESÜLNEK (2020)

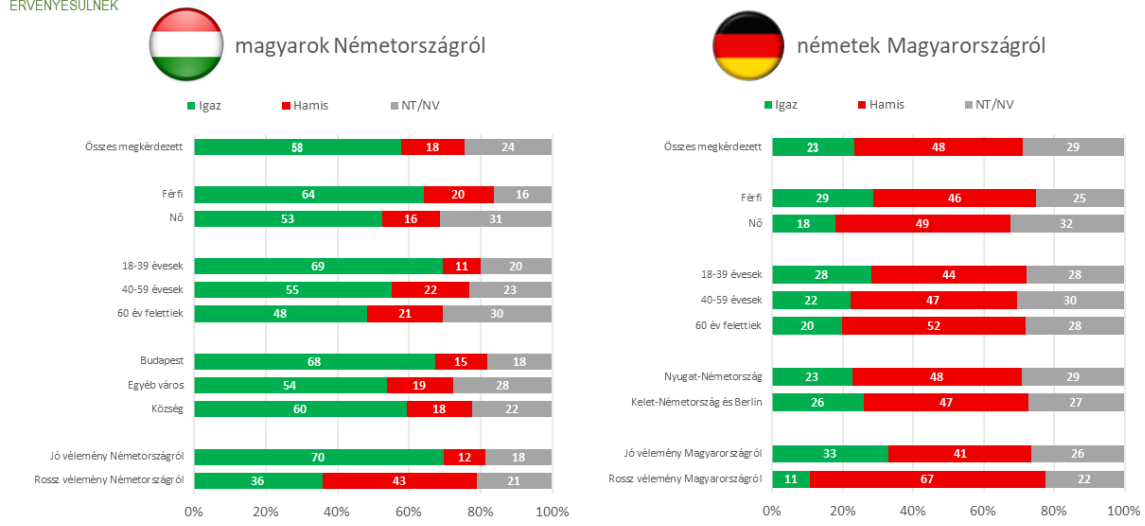
KÉREM, MONDJA MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOKAT INKÁBB IGAZNAK VAGY INKÁBB HAMISNAK TARTJA NÉMETORSZÁGGAL KAPCSOLATBAN? AZ ÁLLAMPOLGÁROK JOGAI ÉRVÉNYESÜLNEK

32. ábra

ÁLLÍTÁSOKKAL VALÓ EGYETÉRTÉS – AZ ÁLLAMPOLGÁRI JOGOK ÉRVÉNYESÜLNEK (2021)

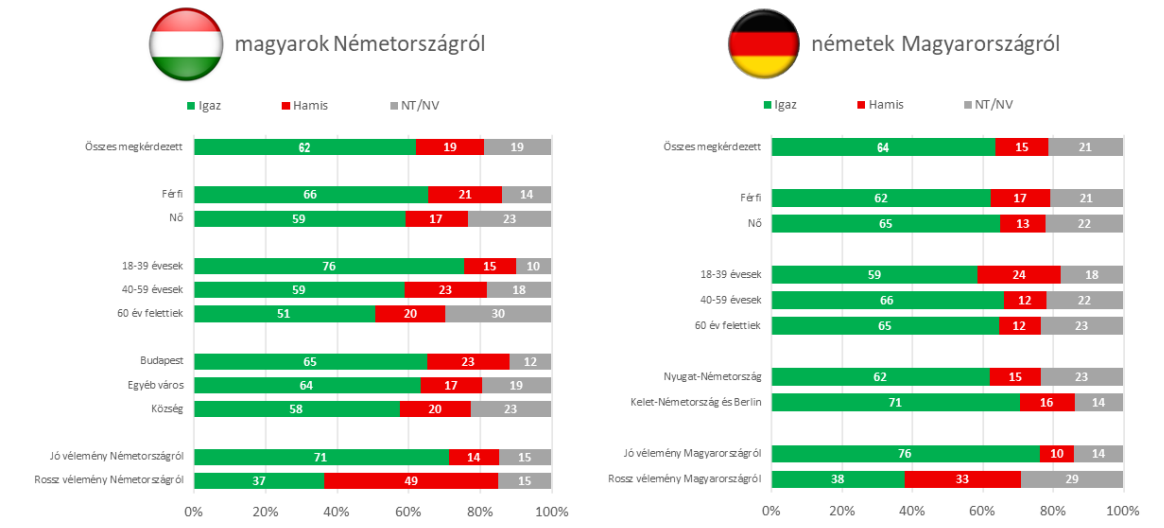
KÉREM, MONDJA MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOKAT INKÁBB IGAZNAK VAGY INKÁBB HAMISNAK TARTJA NÉMETORSZÁGGAL KAPCSOLATBAN? AZ ÁLLAMPOLGÁROK JOGAI ÉRVÉNYESÜLNEK

33. ábra

ÁLLÍTÁSOKKAL VALÓ EGYETÉRTÉS – TURISTÁK SZÁMÁRA VONZÓ ÚTI CÉL (2020)

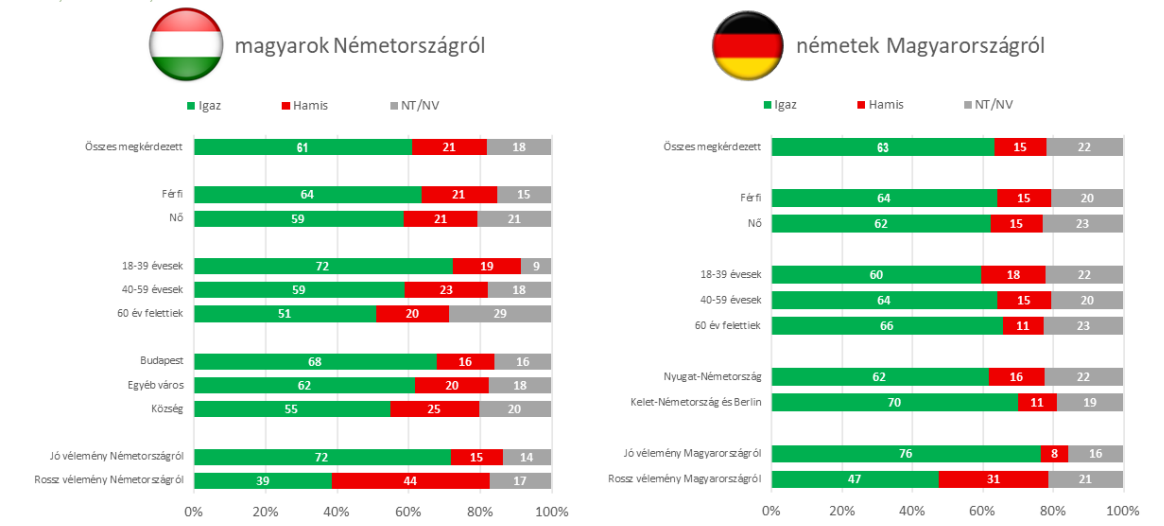
KÉREM, MONDJA MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOKAT INKÁBB IGAZNAK VAGY INKÁBB HAMISNAK TARTJA NÉMETORSZÁGGAL KAPCSOLATBAN? A TURISTÁK SZÁMÁRA VONZÓ

34. ábra

ÁLLÍTÁSOKKAL VALÓ EGYETÉRTÉS – TURISTÁK SZÁMÁRA VONZÓ ÚTI CÉL (2021)

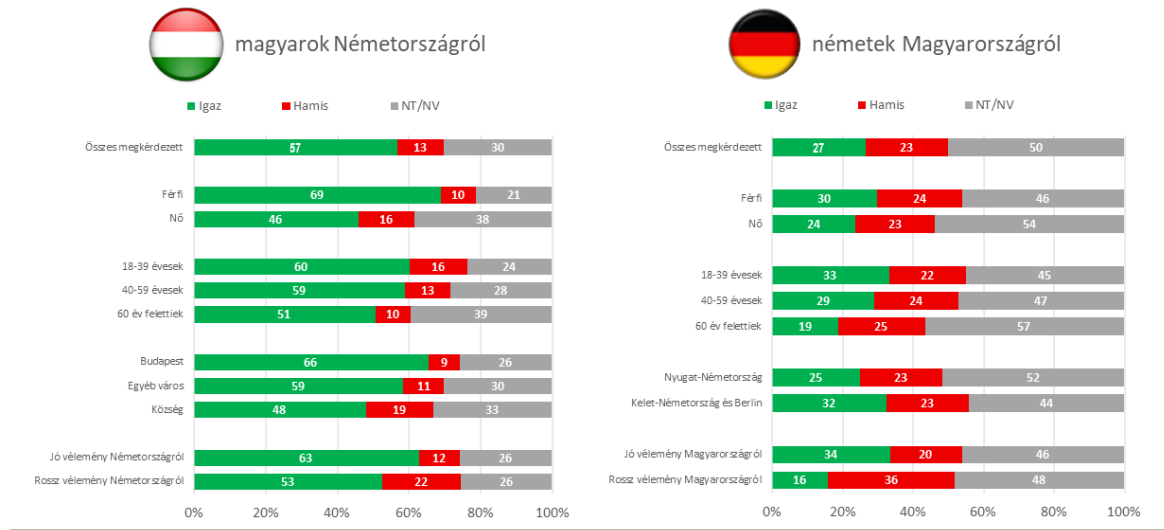
KÉREM, MONDJA MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOKAT INKÁBB IGAZNAK VAGY INKÁBB HAMISNAK TARTJA NÉMETORSZÁGGAL KAPCSOLATBAN? A TURISTÁK SZÁMÁRA VONZÓ

35. ábra

ÁLLÍTÁSOKKAL VALÓ EGYETÉRTÉS – BEFEKTETÉSEK MEGTÉRÜLÉSE (2020)

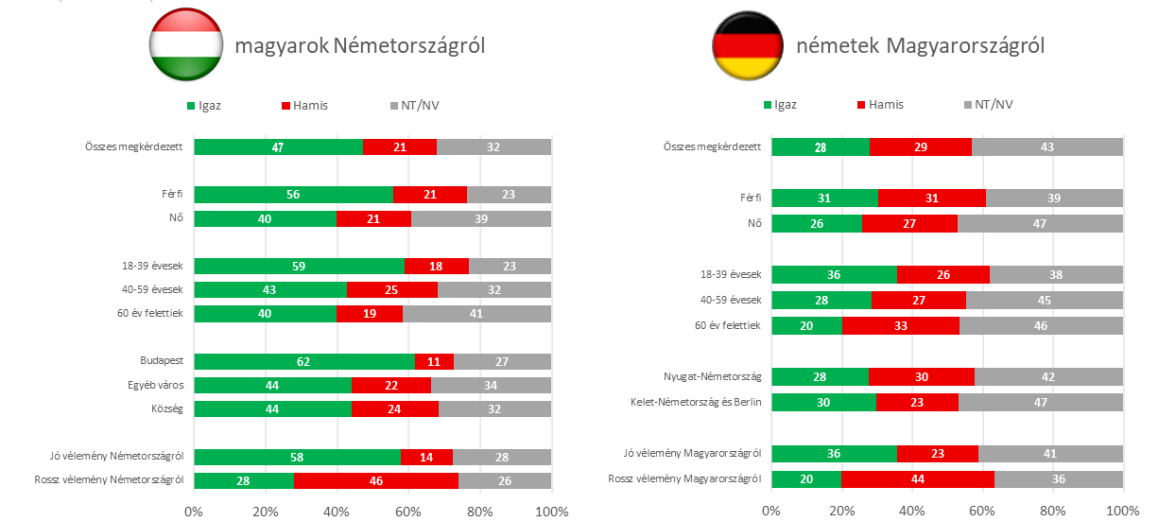
KÉREM, MONDJA MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOKAT INKÁBB IGAZNAK VAGY INKÁBB HAMISNAK TARTJA NÉMETORSZÁGGAL KAPCSOLATBAN? AZ ITTENI BEFEKTETÉSEK MEGTÉRÜLNEK

36. ábra

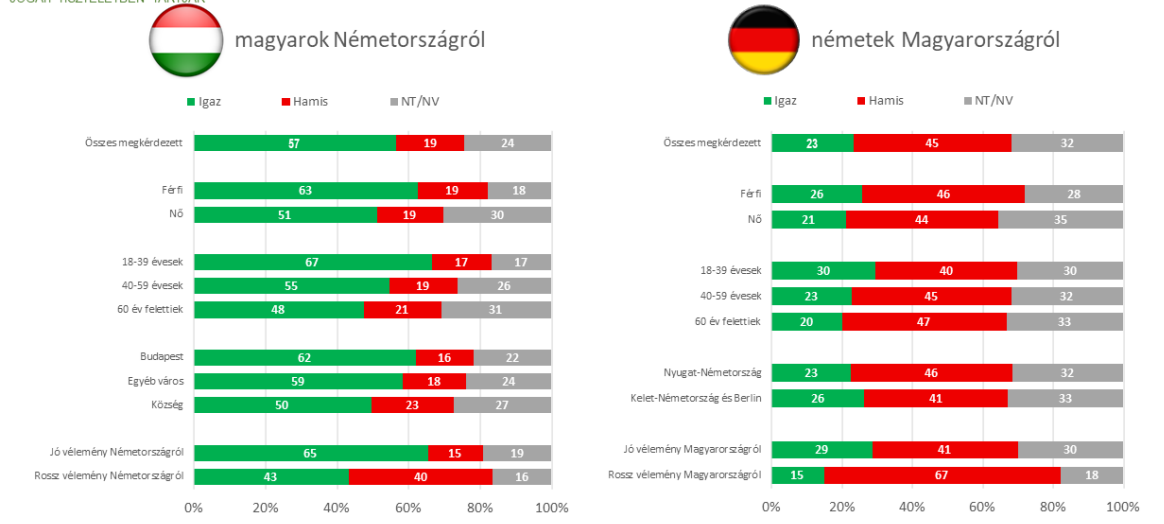
ÁLLÍTÁSOKKAL VALÓ EGYETÉRTÉS – ÉRDEMES ITT BEFEKTETNI (2021)

KÉREM, MONDJA MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOKAT INKÁBB IGAZNAK VAGY INKÁBB HAMISNAK TARTJA NÉMETORSZÁGGAL KAPCSOLATBAN? ÉRDEMES ITT BEFEKTETNI

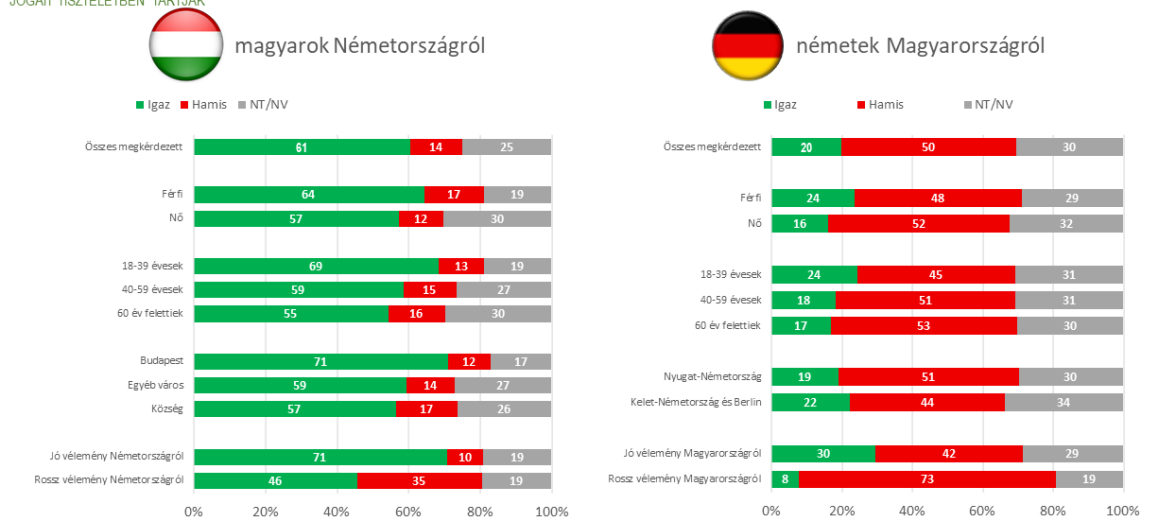
37. ábra

ÁLLÍTÁSOKKAL VALÓ EGYETÉRTÉS – NEMZETI ÉS ETNIKAI KISEBBSÉGEK JOGAI (2020)
 KÉREM, MONDJA MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOKAT INKÁBB IGAZNAK VAGY INKÁBB HAMISNAK TARTJA NÉMETORSZÁGGAL KAPCSOLATBAN? A NEMZETI ÉS ETNIKAI KISEBBSÉGEK JOGAIT TISZTELETBEN TARTJÁK

38. ábra

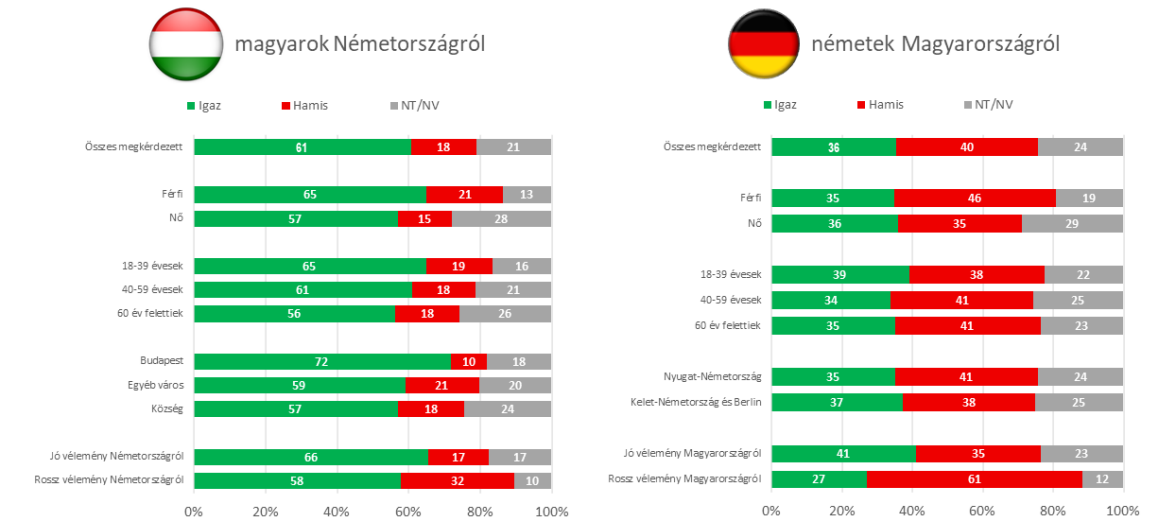
ÁLLÍTÁSOKKAL VALÓ EGYETÉRTÉS – NEMZETI ÉS ETNIKAI KISEBBSÉGEK JOGAI (2021)
 KÉREM, MONDJA MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOKAT INKÁBB IGAZNAK VAGY INKÁBB HAMISNAK TARTJA NÉMETORSZÁGGAL KAPCSOLATBAN? A NEMZETI ÉS ETNIKAI KISEBBSÉGEK JOGAIT TISZTELETBEN TARTJÁK

39. ábra

ÁLLÍTÁSOKKAL VALÓ EGYETÉRTÉS – MÉDIUMOK KRITIZÁLHATJÁKA KORMÁNYT (2020)

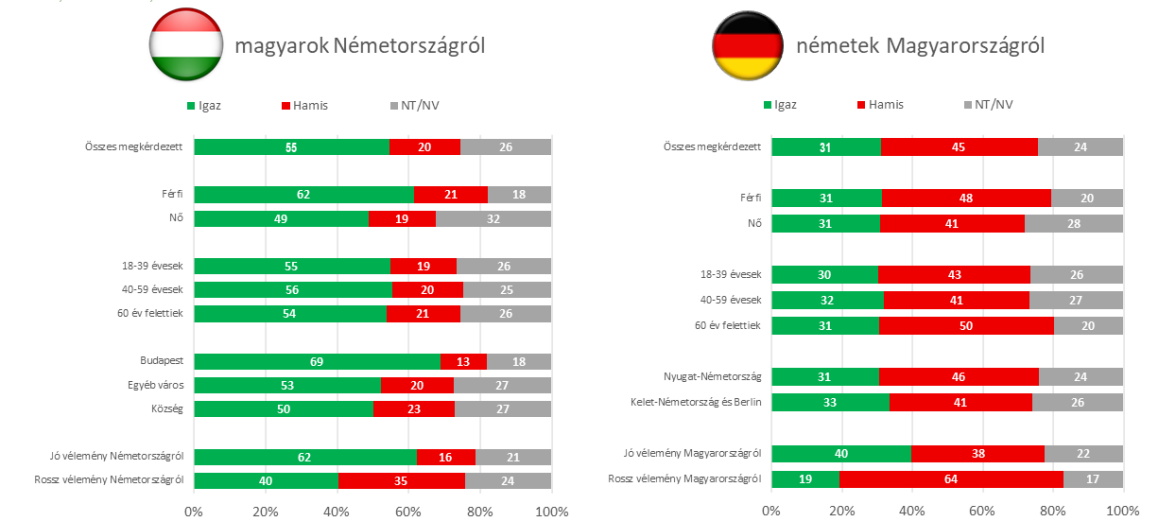
KÉREM, MONDJA MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOKAT INKÁBB IGAZNAK VAGY INKÁBB HAMISNAK TARTJA NÉMETORSZÁGGAL KAPCSOLATBAN? A MÉDIUMOK KRITIZÁLHATJÁKA A KORMÁNYT

40. ábra

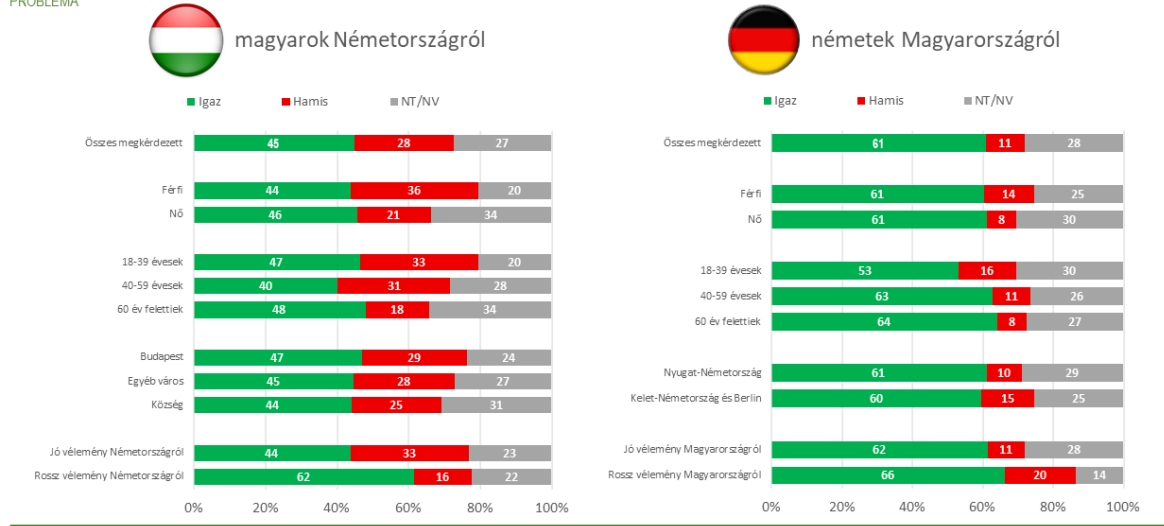
ÁLLÍTÁSOKKAL VALÓ EGYETÉRTÉS – MÉDIUMOK KRITIZÁLHATJÁKA KORMÁNYT (2021)

KÉREM, MONDJA MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOKAT INKÁBB IGAZNAK VAGY INKÁBB HAMISNAK TARTJA NÉMETORSZÁGGAL KAPCSOLATBAN? A MÉDIUMOK KRITIZÁLHATJÁKA A KORMÁNYT

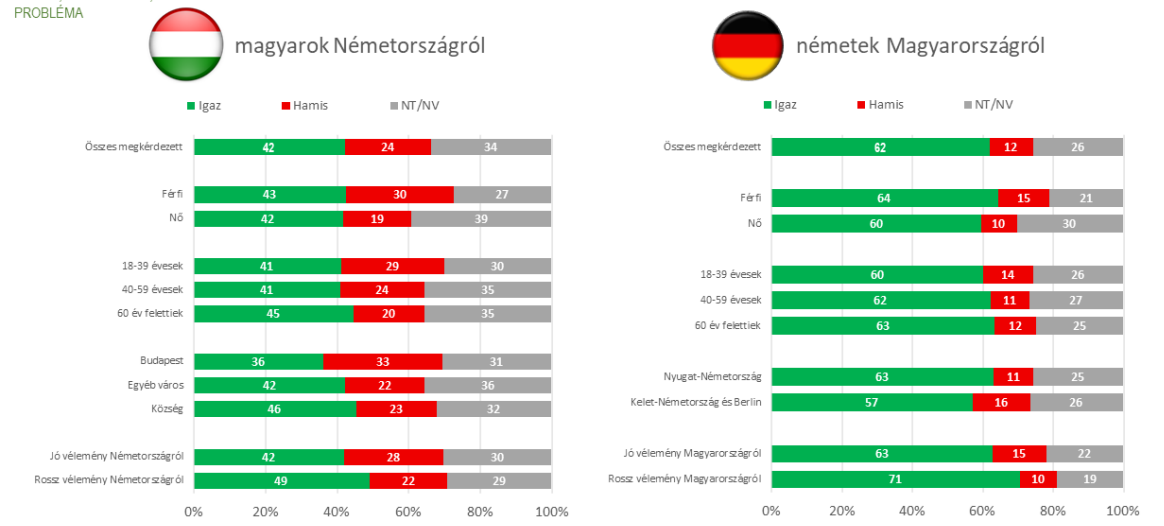
41. ábra

ÁLLÍTÁSOKKAL VALÓ EGYETÉRTÉS – KORRUPCIÓ SÚLYOS TÁRSADALMI PROBLÉMA (2020)
 KÉREM, MONDJA MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOKAT INKÁBB IGAZNAK VAGY INKÁBB HAMISNAK TARTJA NÉMETORSZÁGGAL KAPCSOLATBAN? A KORRUPCIÓ SÚLYOS TÁRSADALMI PROBLÉMA

42. ábra

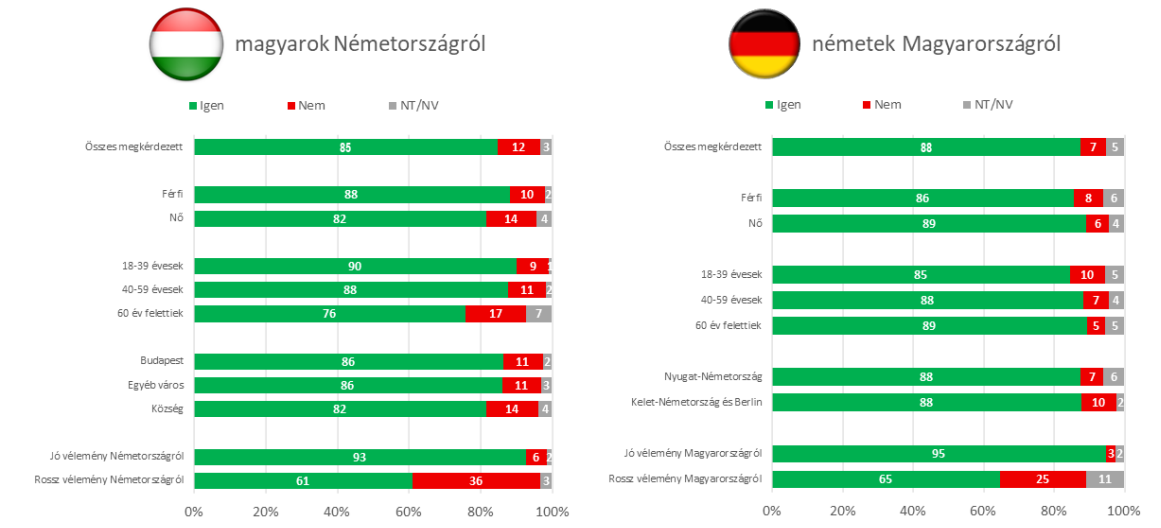
ÁLLÍTÁSOKKAL VALÓ EGYETÉRTÉS – KORRUPCIÓ SÚLYOS TÁRSADALMI PROBLÉMA (2021)
 KÉREM, MONDJA MEG, HOGY AZ ALÁBBI ÁLLÍTÁSOKAT INKÁBB IGAZNAK VAGY INKÁBB HAMISNAK TARTJA NÉMETORSZÁGGAL KAPCSOLATBAN? A KORRUPCIÓ SÚLYOS TÁRSADALMI PROBLÉMA

43. ábra

EGYES SZEREPEKBEN VALÓ ELFOGADÁSA A MÁSIK NÉP TAGJAINAK – SZOMSZÉD (2020)

ELFOGADNA ÖN EGY NÉMETET AZ ALÁBBI SZEREPEKBEN? - SZOMSZÉD

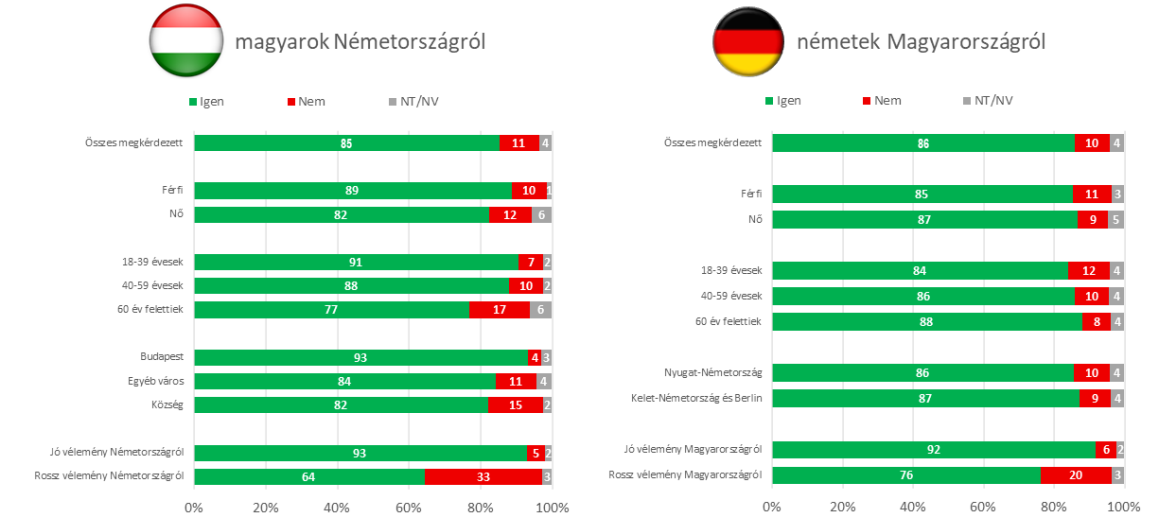

44.

ábra

EGYES SZEREPEKBEN VALÓ ELFOGADÁSA A MÁSIK NÉP TAGJAINAK – SZOMSZÉD (2021)

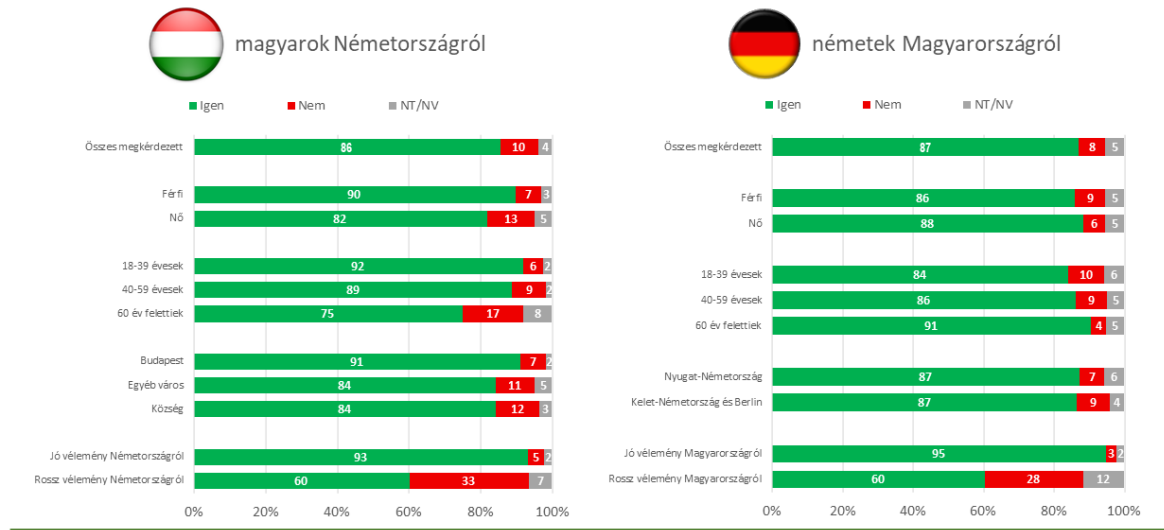
ELFOGADNA ÖN EGY NÉMETET AZ ALÁBBI SZEREPEKBEN? - SZOMSZÉD

45. ábra

EGYES SZEREPEKBEN VALÓ ELFOGADÁSA MÁSİK NÉP TAGJAINAK – ORSZÁGOM LAKOSA (2020)

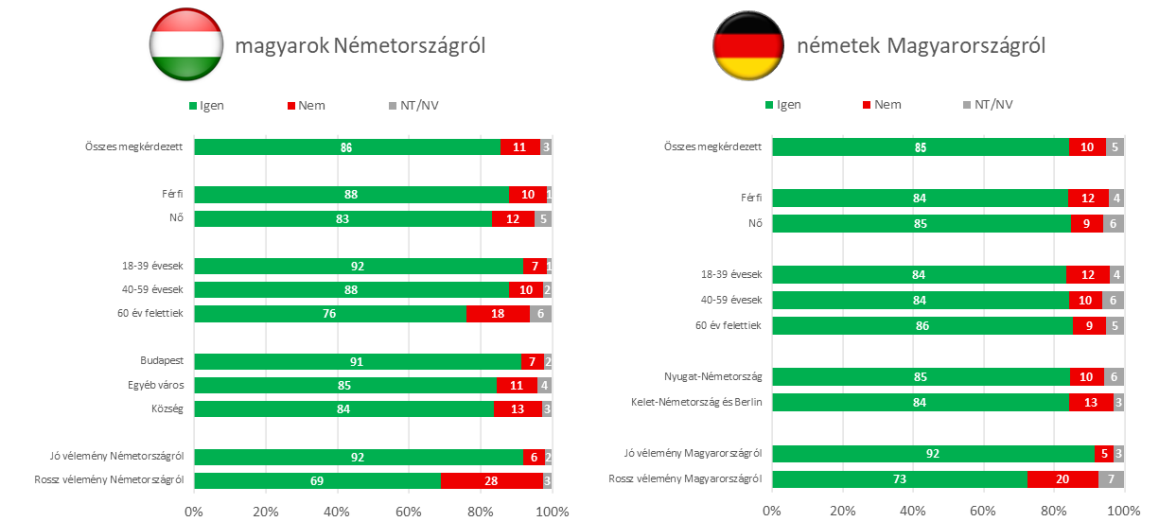
ELFOGADNA ŐN EGY NÉMETET AZ ALÁBBI SZEREPEKBEN? – ORSZÁGOM LAKOSA

46. ábra

EGYES SZEREPEKBEN VALÓ ELFOGADÁSA MÁSİK NÉP TAGJAINAK – ORSZÁGOM LAKOSA (2021)

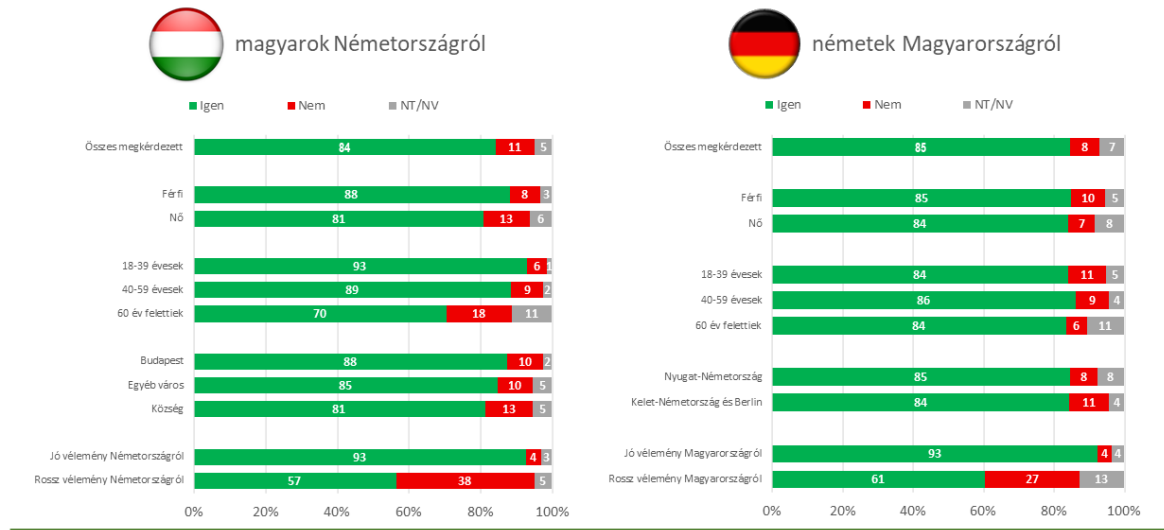
ELFOGADNA ŐN EGY NÉMETET AZ ALÁBBI SZEREPEKBEN? – ORSZÁGOM LAKOSA

47. ábra

EGYES SZEREPEKBEN VALÓ ELFOGADÁSA MÁSİK NÉP TAGJAINAK – MUNKATÁRS (2020)

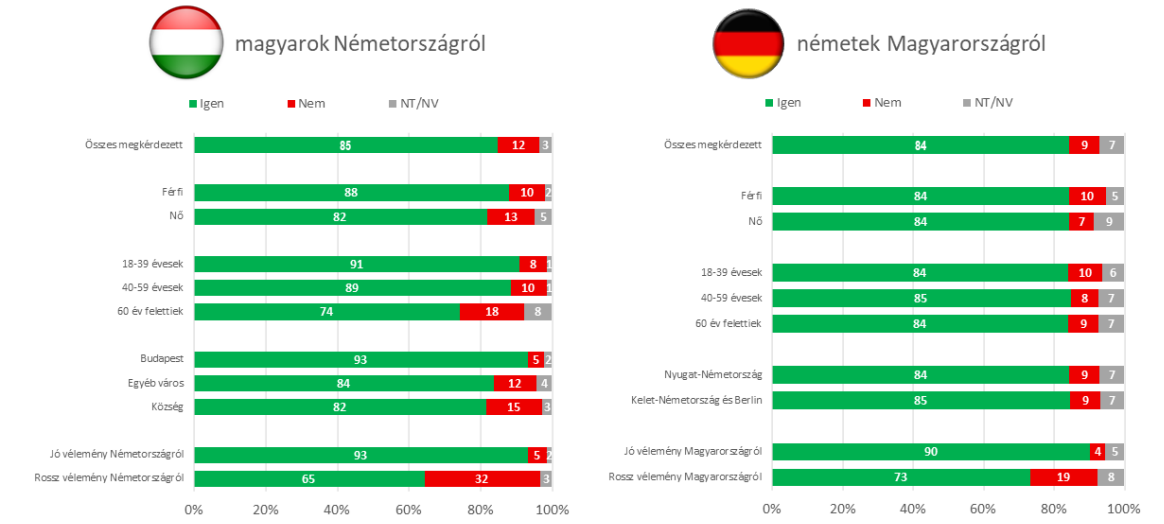
ELFOGADNA ÖN EGY NÉMETET AZ ALÁBBI SZEREPEKBEN? – MUNKATÁRS

48. ábra

EGYES SZEREPEKBEN VALÓ ELFOGADÁSA MÁSİK NÉP TAGJAINAK – MUNKATÁRS (2021)

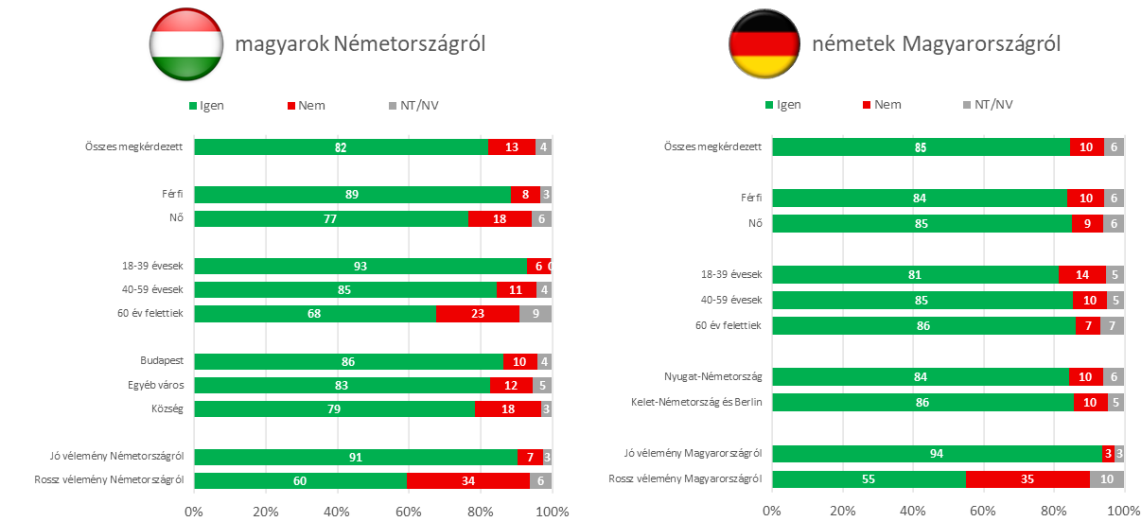
ELFOGADNA ÖN EGY NÉMETET AZ ALÁBBI SZEREPEKBEN? – MUNKATÁRS

49. ábra

EGYES SZEREPEKBEN VALÓ ELFOGADÁSA MÁSİK NÉP TAGJAINAK – BARÁT (2020)

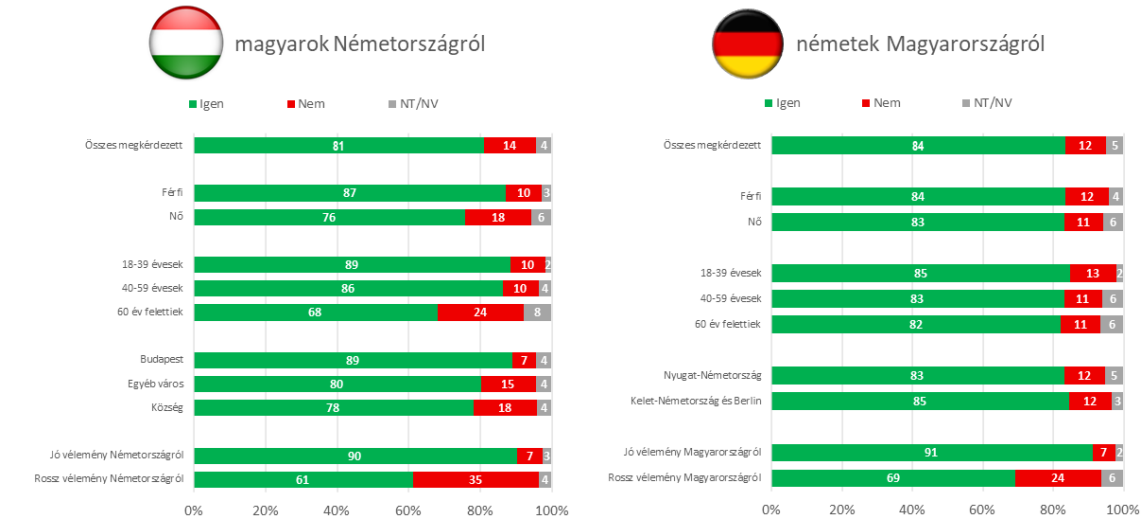
ELFOGADNA ÖN EGY NÉMETET AZ ALÁBBI SZEREPEKBEN? – BARÁT

50. ábra

EGYES SZEREPEKBEN VALÓ ELFOGADÁSA MÁSİK NÉP TAGJAINAK – BARÁT (2021)

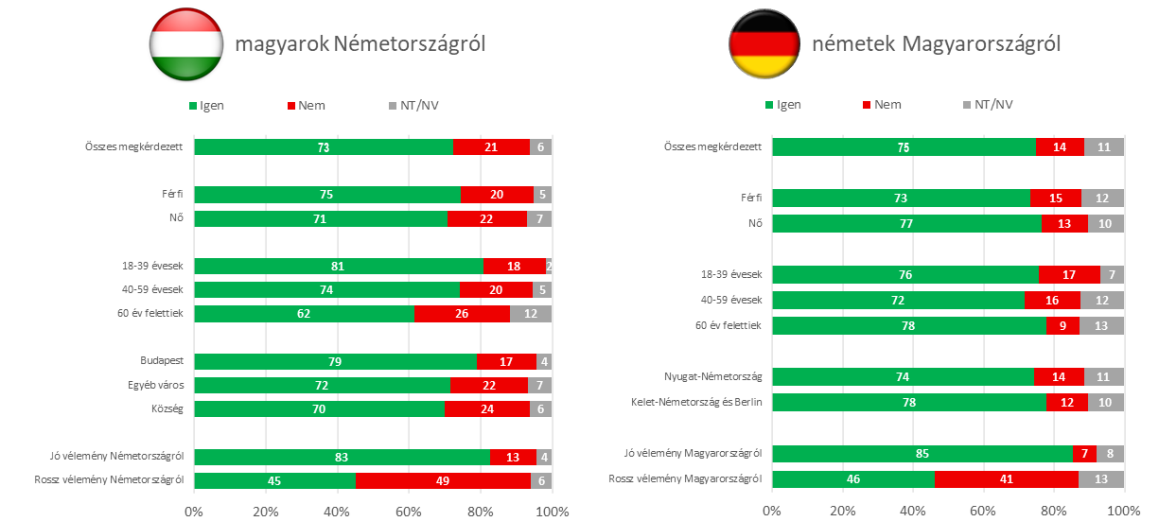
ELFOGADNA ÖN EGY NÉMETET AZ ALÁBBI SZEREPEKBEN? – BARÁT

51. ábra

EGYES SZEREPEKBEN VALÓ ELFOGADÁSA MÁSİK NÉP TAGJAINAK – SÓGOR (2020)

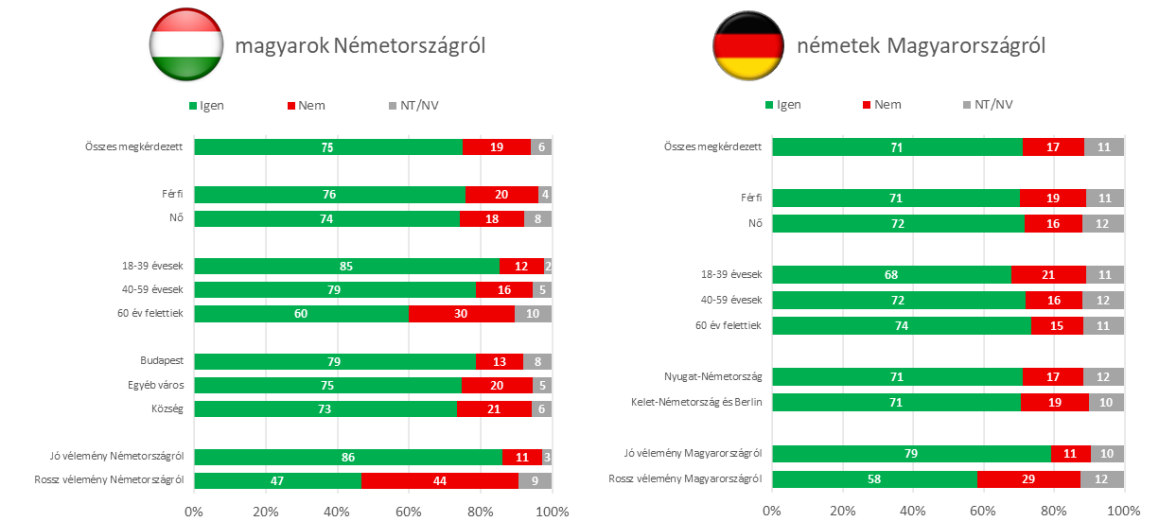
ELFOGADNA ÖN EGY NÉMETET AZ ALÁBBI SZEREPEKBEN? - SÓGOR

52. ábra

EGYES SZEREPEKBEN VALÓ ELFOGADÁSA MÁSİK NÉP TAGJAINAK – SÓGOR (2021)

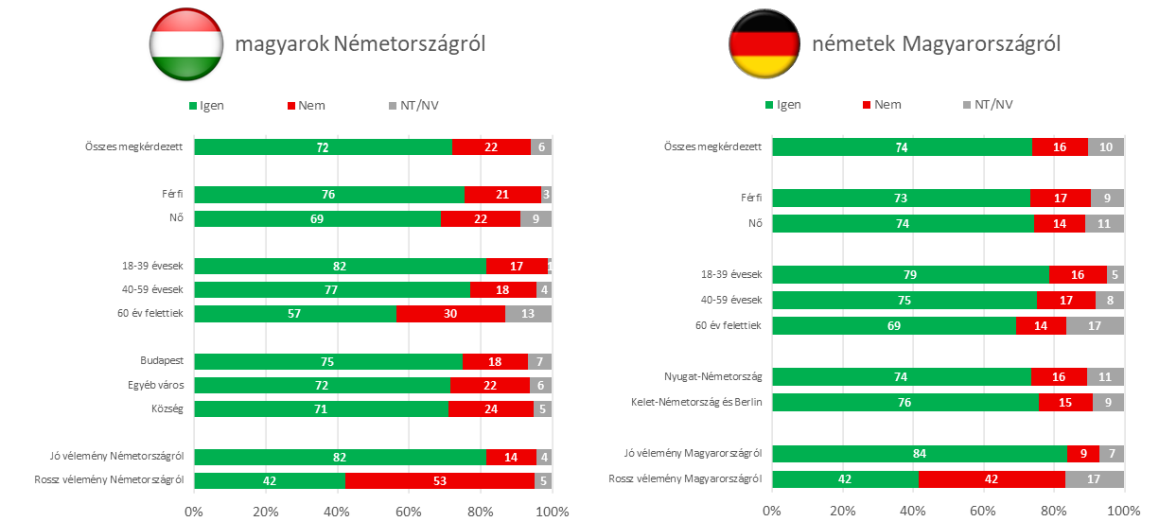
ELFOGADNA ÖN EGY NÉMETET AZ ALÁBBI SZEREPEKBEN? - SÓGOR

53. ábra

EGYES SZEREPEKBEN VALÓ ELFOGADÁSA A MÁSIK NÉP TAGJAINAK – KÖZVETLEN FŐNÖK (2020)

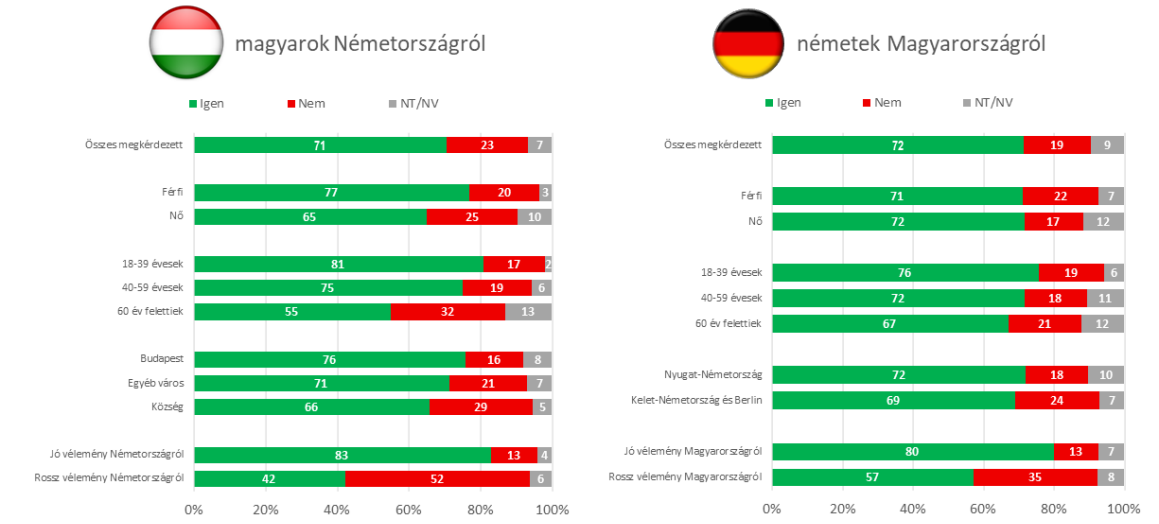
ELFOGADNA ÖN EGY NÉMETET AZ ALÁBBI SZEREPEKBEN? – KÖZVETLEN FŐNÖK

54. ábra

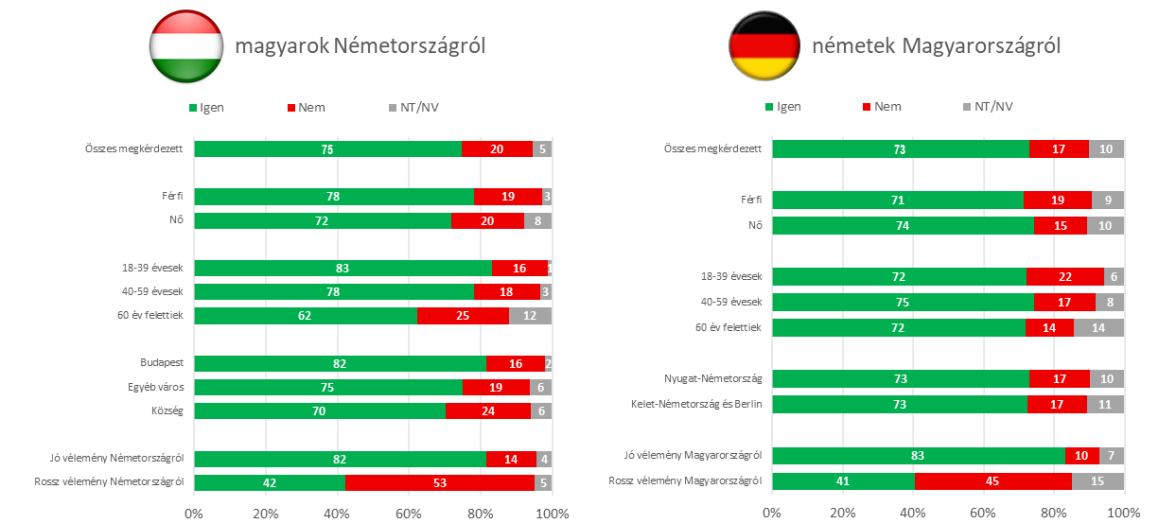
EGYES SZEREPEKBEN VALÓ ELFOGADÁSA A MÁSIK NÉP TAGJAINAK – KÖZVETLEN FŐNÖK (2021)

ELFOGADNA ÖN EGY NÉMETET AZ ALÁBBI SZEREPEKBEN? – KÖZVETLEN FŐNÖK

55. ábra

EGYES SZEREPEKBEN VALÓ ELFOGADÁSA MÁSİK NÉP TAGJAINAK – CÉG LEGFELSŐ VEZETŐJE (2020)
 ELFOGADNA ÖN EGY NÉMETET AZ ALÁBBI SZEREPEKBEN? – CÉG LEGFELSŐ VEZETŐJE

56. ábra

EGYES SZEREPEKBEN VALÓ ELFOGADÁSA MÁSİK NÉP TAGJAINAK – CÉG LEGFELSŐ VEZETŐJE (2021)
 ELFOGADNA ÖN EGY NÉMETET AZ ALÁBBI SZEREPEKBEN? – CÉG LEGFELSŐ VEZETŐJE

